

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 276. — ŠTEV. 276.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 23, 1923. — PETEK, 23. NOJEMBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

POLICIJA PROTI DELAVSKI ARMADI

Berlinska policija je začela z vso vmeno zasledovati proletarske stotine. — Po boju v Grunewaldu so morali delavci izročiti orožje. — Boji med kmeti in poljskimi tatovi. — Policija je presenetila delavce pr ekskurziji. — Zablembo propagandnih letakov in spisov.

Berlin, Nemčija, 22. novembra. — Berlinski policiji se je posrečilo izslediti glavni stan takozvanih proletarskih totin. Proletarske stotine se imenujejo skupine oboroženih delavcev, kojih namen je proizvesti revolucijo v Nemčiji.

Proletarske stotine so pod direktnim poveljstvom moskovske vlade. Iz Moskve dobivajo moralno in finančno podporo.

Če bi se njihova želja uresničila, bi bila sedanja nemška vlada strmoglavljena, in na krmilo bi se povzpeli boljševiki.

Policija je obkolila velik ograjen prostor, v katerem so se večali delavci. Vdali so se brez najmanjšega odpora. Najprej so hoteli pobegniti, ko so pa izprevideli, da so obkoljeni, so mirno odložili orožje.

V Grunewaldu, kjer se je večala nadaljna skupina, je pa prišlo do vročega spopada. Zmagala je pa policija in aretirala par sto oseb.

Policisti so nadalje zaplenili veliko boljševiške literature, knjig in lepakov. Nekateri lepaki so pozivali delavce, naj se pridružijo anarhističnemu boju.

Berlin, Nemčija, 22. novembra. — Po vsej deželi se vlačijo tolpe poljskih tatov. Na polja se vsujejo kot kobilice ter poberejo vsak sadež, ki je slučajno še ostal. Tolpe so organizirane. Nekaj jih stoji na straži, ostali pa kradejo.

Kmečko prebivalstvo je napram tem tolпам brez vsake moči.

Berlin, Nemčija, 22. novembra. — Policija je izsledila veliko skladišče orožja, v katerem se je nahajalo nad tisoč pušk in revolverjev. Orožje je baje last berlinskih komunistov, ki so se ga hoteli poslužiti v odločilnem trenutku.

POGODBA GLEDE OBNOVI- VITVE DELA.

Duesseldorf, Nemčija, 22. nov. — Pred kratkim so sklenili zastopniki porenske barvilne industrije pogodbo z medzvezniško vrhovno komisijo v Koblenzu glede obnove dela po raznih tovarnah.

Pogodba se tiče najmanj 50.000 delavcev. Tovarne bodo pošiljale zaveznikom barvo na račun reparacij.

V kratkem bo začelo delati tudi 30.000 delavcev po raznih tovarnah za čevlje.

DEVET OSEB MRTVIH VSLED EKSPLOZIJE KOTLA.

New Iberia, La., 22. novembra. — V Vidas tovarni za sladkor je eksplodiral velik kotel. Devet oseb je bilo na mestu ubitih, pet pa smrtno ranjenih. Polovica tovarne je razdejana.

VPLIV NA ANGLEŠKE VO- LITVE.

London, Anglija, 22. novembra. — Obe politični stranki bosta izrabljali v volilne namene politično razmerje, ki vlada med Anglijo in Francijo. Lloyd George pravi, da je dala Francija samo vsled tega nekaj koncesij, da bi omogočila ministrskemu predsedniku Baldwinu zmago.

Konservativci bobnajo v svet o velikih diplomatskih zmagi Anglije.

SODNIK SE JE ZAVEZEL ZA PO- LITIČNE KAZNJENCE.

Washington, D. C., 22. nov. — Sodnik Rudkin, ki je vodil leta 1919 preiskavo proti političnim zločincem ter jih tudi obsodil, je naprosil predsednika Coolidgea, naj te ljudi takoj pomilosti in izpusti iz ječe. Proti njim baje ni bilo zadostnih dokazov.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. \$12.40
2000 Din. \$24.80
5000 Din. \$61.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiju in Zadru.

200 lir \$ 9.80
300 lir \$14.40
500 lir \$23.50
1000 lir \$46.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za pošiljanje, ki prispejajo znesek pet tisoč dolarjev ali po dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslali najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 457 New York, N. Y.

Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

VELIKE POŠILJATVE NEMŠKIH IGRAČ

V New York so dospele velike pošiljave igrač iz Nemčije za božične praznike. — Japonska izločena kot tekmovalka. — Trgovina z igračami ogromno razširjena.

Glavni znak letošnjega božičnega praznovanja bodo nemške igrače za ameriške otroke in ameriški dolarji za nemške otroke. Pošiljave nemških igrač v Združene države presegajo glede množine in vrednosti slične pošiljavam pred vojno, ko je bila Nemčija priznan dobavitelj takih igrač po celem svetu. Skoro vsaka ladja, ki pride v New York iz nemških pristanišč, prinaša semkaj nemške igrače kot precejšen del svojega tovora.

Kot plačilo za te pošiljave pa ne zahtevajo nemški tvorničarji še nadalje nemških mark, kot prej, temveč ameriške dolarje ali pa blago. Slični dogovor je bil sklenjen tudi z Anglijo in Holandsko, kamor se izvažajo veliko nemških igrač. Te igrače plačujejo prodajalci v valutah dotičnih dežel in nemški tvorničarji so si že nagomladili izdatne rezervne sklade v inozemstvu.

Svoje delavce in potrebni material pa plačujejo deloma še vedno s papirnati markami. Šele pred kratkim so zahtevali nemški delavci, naj se jim izplačuje mezdle v drugih valutah, najraje v dolarjih in pri tem zavračajo odločno nemško marko.

Kljub polomu valute je razširila Nemčija svojo trgovino z igračami na ogromen način. Ameriški varstveni tarif ni delal nemškimi industrijalcem nikakih težkoč.

Potres na Japonskem pa je nudi nadaljnjo bodrilno za izdelovanje igrač v Nemčiji. Tekom vojne pa je stopila Japonska v ospredje kot liferantinja otroških igrač v Ameriko in prav posebno glede punčk. Leta 1921 sta bila tozadevna eksporta obeh narodov precej slična. V tekočem letu pa je Nemčija daleč nadkrčila Japonsko.

OBESIL SE JE NA SPOMENIKU NEZNANEGA VOJAKA.

Pariz, Francija, 22. novembra. — Francija ima še enega neznanega vojaka. Njegovo truplo so našli obešeno na spomeniku "Neznanega vojaka" v Dunkirku, katerega je pred kratkim odkril predsednik Poincaré.

Pri sebi je imela dva franka ter red častne legije. Na rokavu je imel znamenje, da je bil v vojni trikrat ranjen.

MORILEC RASPUTINA DO- SPEL V AMERIKO.

S parnikom "Berengaria" je dospel v Ameriko mlad Rus Feliks Josupov, ki se je proslavil s tem, da je ubil meniha Rasputina. V Ameriki bo skušal kupiti od milijonarja J. E. Widenerja dve slavnj Rembrandtovi sliki, kateri je bil prodal pred časom, ko je bil v denarnih zadregah, za pol milijona dolarjev.

Sliki sta baje veliko več vredni.

GOMPERZ JE PROTI PRIZNA- NJU SOVJETSEKE RUSIJE.

Washington, D. C., 22. nov. — Predsednik American Federation of Labor je imel večeraj dolg govor, v katerem je napadal najnovejšo kampanjo za priznanje sovjetske Rusije. To kampanjo baje vodi William Randolph Hearst. Pri tej propagandi je udeleženi tudi dosti mednarodnih bankirjev.

NASPROTNIK KUKLUKSKLANA.

Pri bodočih volitvah bo kandidiral za governorja države Texas Lynch Davidson, bivši governerov poročnik. Davidson je odločen nasprotnik klanke organizacije. Ker je v Texasu klanstvo precej razvito, je le malo upanja, da bi možak zmagal.

NEWYORŠKA HIŠNICA PREFRIGANA TATICA

Služkinja, ki je bila aretirana radi tatvine blaga v vrednosti 11.000 dolarjev, je dvakrat skušala izvršiti samomor. — Kradla je vse, kar ji je prišlo pod roko.

Lujiza Johnson, zelo čedna 23 let stara blondinka, je bila v sredo aretirana, ko je sedela elegantno oblečena v neki odlični restavraciji na Times Square v New Yorku ter obedovala. Spoznala sta jo Joseph Daly, detektiv newyorškega policijskega glavnega stana ter detektivski kapitan Phillips iz Merricka, L. I., kot hišnico, ki je bila prej zaposlena pri Mrs. Beverly Robinson v Merricku, L. I., ter baje oropala svoje delodajalko za obleko in nakit v vrednosti \$11.000. Elegantna obleka, katero je nosila ob času aretacije, je baje last Mrs. Robinson.

Ne da bi vzbudila kako pozornost, sta pozvala oba detektiva deklino, naj jima sledi, in povedli ju je v svoje stanovanje na zadnji 71. cesti, kjer sta našla detektiva večji del obleke in nakita. Manjkala sta le dva majhna predmeta, a našla sta tikete za stavnic. Ko sta detektiva iskala po sobi je Lujiza dvakrat skušala požreti strup, a detektiva sta ji v obeh slučajih izbila stekleničico iz rok. Zaprli so jo začasno na policijski stražnici na zapadni 80. cesti.

Lujiza je izginila dne 29. oktobra iz hiše Mrs. Robinson, ne da bi zahtevala zaostalo plačo. Pustila pa je v svoji sobi kratko sporočilo, v katerem je dala izraza svojemu obžalovanju, da se mora posloviti na tako malo cerimonijski način. Nato se je ugotovilo, da manjka oblek in nakita v vrednosti dva tisoč dolarjev.

Preteklo nedeljo, ko se je s pomočjo telefona prepričala, da ni nikogar doma, pa se je Lujiza baje vrnila v hišo Robinsonovih ter odnesla nakit in obleko v vrednosti \$9000.

VELIKA BLAZNIKOVA PRATIKA

(s tremi mladiči)
Cena s poštino 20c.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street
New York

SODIŠČE JE STOPILO MAZAČEM NA PRSTE

Dr. Sutcliffe, proti kateremu je bila dvignjena obtožba radi uboja, je pomagal sedmim ljudem na drugi svet. — "Zdravnik" je dobil sleparsko diplomu.

Hartford, Conn., 22. nov. — Boj, ki se je vnel proti takozvanim "zdravnikom", mazačem, je imel za posledico prvo obtožbo radi umora po drugem redu, katero je dvignila veleporta proti "Dr." George Sutcliffeu iz Unionville, ki je bil prej fotograf. Obtožba ima za podlago smrt Alberta Hoodyja, prejšnjega vojnega tovariša Sutcliffea, ki je umoril Hoodyja s preveliko dozo etra. Preiskalo se bo tudi smrt nadaljnjih šestih pacientov, katere je imel Sutcliffe v oskrbi tekom par mesecev svoje prakse.

Sutcliffe je dobil doktorsko diplomu od nekega sleparskega "vseučilišča" ter je nato kupil prakso starega dr. Popleyja, ki je sodnijski zdravnik v Farmingtonu. Ta zdravnik je bil zaslišan od veleporote in coroner Hartford okraja ga je začasno suspendiral z mesta sodnijskega zdravnika.

SOVJETSKA VLADA BOJKO- TIRA ŠVICO.

Moskva, Rusija, 21. novembra. — Ruska sovjetska vlada je začela bojkotirati Švico, ker je bil pred švicarskim sodiščem v Lozanju oproščen Maurice Conradi, morilec sovjetskega odposlanca Vorovskega.

Zunanji minister Čičerin je rekel, da Rusija raje izgubi velike svote denarja, kot da bi trgovala s Švico.

BEG IZ NEMČIJE.
Praga, Čehoslovaška, 21. nov. — Vedno rastoča beda v Nemčiji je poglajala številne Nemce preko meje brez primernih izkazil. Čehoslovaška vlada je vsled tega odredila strožje zastraženo bavarske in prav posebno saške meje. Revizija potnih listov na meji je postala strožja. Za sprejem Čehoslovakov, bežečih iz Nemčije, je ustanovilo zdravstveno ministrstvo v Pardubicah taborišče za internirane.

STRESEMANN JE ŠE VEDNO NA KRMILU

Glasovanje, če naj se mu izreče zaupnico ali nezaupnico, se bo danes vršilo. — Francoska vlada podpira z vsemi silami vsakega Nemca, ki ruje proti sedanji vladi. — Nemčija ima več dolžnikov, ne pa samo Francije. — Vsled tega ne gre, da bi samo Francija spravljala denar. — Poslanec Remmele ni smel v parlament.

Berlin, Nemčija, 22. novembra. — Nemčija si na vse načine prizadeva izboljšati svoj položaj. To bi se ji deloma posrečilo, če bi mogla najeti kje kako večje posojilo. Tozadevna pogajanja so že v teku in sicer glede posojila tisoč milijonov zlatih mark.

O tem je razpravljajal danes kancler Stresemann pred nemškim parlamentom. Rekel je, da bi bilo mogoče najeti to posojilo, če bi bila sedanja vlada stalna, da bi se oni, ki bi posodil, lahko na kaj zanesel.

Nemški kancler je govoril dve uri neprenehoma. Razpravljal je o notranjem in zunanjem položaju ter več kot enkrat poudaril, da je pripravljen vsak hip odstopiti, če bi bilo to v interesu Nemčije.

Na današnji seji bi se imelo vršiti glasovanje, če naj se izreče kanclerju zaupnico ali ne.

Stresemann je rekel, da Francija z vsemi svojimi silami in viri podpira vsako separatistično gibanje v Nemčiji.

Francija je obljubila, da se bo začela tekom štirindvajsetih ur znova pogajati z nemško vlado, pa je snedla svojo besedo.

"Šramota za Francijo," je rekel, "da se načelnik francoske okupacijske armade pogaja in baranta s privatniki, ne pa z nemško vlado, ki je edino merodajna. Nemčija bo izkravavela, če Francija ne bo hotela zaceliti rane v Porurju in Porenju. Na vsak način je pa boljše zkravatiti kot pa živeti v sužnjosti.

"Če bi Nemčija dovolila Franciji, da bi uporabljala premoč za druge namene kot pa za reparacije, bi s tem priznala pravičnost poruske okupacije. Nemčija pa nima samo enega dolžnika, ampak je dolžna vsem zaveznikom. Vsled tega bi ne bilo pravično, da bi samo Francija spravljala denar."

Glede notranjega položaja je izjavil, da bi se izboljšal le v slučaju, če bi bil uveden daljši delovni čas. Sedanja kriza je bolj parlamentarska kot pa kabinetna.

Predsedniku Ebertu je priporočil, naj izda najradikalnejše odredbe, če bi bilo to potrebno.

Izjavil je, da prevzema vso odgovornost nemške vlade napram Bavarski in da zvezna vlada ne bo odnehala prej, dokler ne ustanovi na Bavarskem ustavnih razmer.

Vojno stanje bo šele tedaj odpravljeno, ko bo vsepovsod zavladal red.

Stresemannov govor so motili komunistični poslanci z živčigi in kričanjem.

Glavne komunističnega govornika, poslanca Remmela, ni bilo v zbornici. Policija mu je preprečila dostop.

Za kanclerjem je govoril finančni minister dr. Hans Luther.

Pozneje je bila seja odgodena na jutrišnji dan.

Jutri se bo vršilo glasovanje, če naj parlament izreče Stresemannu zaupnico ali ne.

IDEALNE RAZMERE V ZAPADNI AVSTRALIJI

Zapadna Avstralija je zelo napredovala ter prvači glede razvoja združinskih skupinskih naselbin. Izmed vseh dežel na svetu ima Avstralija najlepšo bodočnost.

Sydney, Avstralija, 22. nov. —

Zapadna Avstralija postaja z vsakim dnem bolj važna z ozirom na naseljevanje ter razvoj ozemlja.

Ta država vodi vse druge avstralske države v zadevi skupinskih naselbin. Dosedaj se je nastanilo ter popolnoma financiralo primerne ljudi z družinami na deželi in ta poskus je bil tako uspešen, da razmišlja sedaj vlada o ustanovitvi kooperativnih tvornic, ki naj bi porabljale mlekarne in druge produkte poljedelcev.

E. A. Brooks, dobroznan južnoavstralski renčar je kupil 843.000 akrov v Murchiston okraju ter rekel po svojem povratku semkaj: — Šel sem v zapadno Avstralijo in pričakovanju, da bom našel tam deželo peska in žalosti, a sem se grdo motil. Videl sem obširno, rodovitno pokrajino, ki je naravno stebila kapital in ljudi, da jo razvijejo.

Prepotoval sem 2800 milj pačnikov ter videl pri tem neka-

ko polovico tozadevnega ozemlja. Na skrajnem severozapadu pridelujejo najfinejšo merino-volno, katero iščejo vsi kupeji sveta.

Brez dvoma ima zapadna Avstralija lepo bodočnost. Po mojem mnenju bo imela v nadaljnjih dvajsetih letih dežela nekako 20 milijonov ovc ter proizvajala najboljšo volno v Avstraliji. Tudi bo lahko proizvedla vsako leto kakih 40.000.000 bušljev žita.

ŽENSKA DEPUTACIJA PRI WILSONU.

Washington, D. C., 22. nov. — Bivši predsednik Wilson je sprejel v avdienci deputacijo ženske organizacije United Daughters of the Confederacy. Z delegatkami se je precej časa pogovarjal, nakar jih je njegova žena pogostila. Woodrow Wilson je častni član omenjene organizacije.

KOLEDAR za leto 1924

STANE SAMO 40c
Naročite ga takoj, da ne boste brez njega

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto vsja list za Ameriko	Za New York za leto leto	\$7.0
in Canada	Za pol leta	\$3.5
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.0
Za četrt leta	\$1.50	\$3.5

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Dopolni bres podpis in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti poštati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bilvališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

PRISSELJEVANJE

Skoda, strašna škoda, da ne morejo biti ameriški kapitalisti brez teh presnetih priseljencev.

Ugibali so, poskušali so že na ta in na oni način, pa ni šlo in ni šlo.

Kdo, če ne priseljenec, bo opravljal najbolj težka in najbolj umazana dela v obljudenih deželi?

V Evropi so se ljudje precej izpametovali. Izpametovala sta jih sila in vojna. V njihovih glavah so začele rojiti drugačne misli, ki niso v nič kaj posebnem soglasju s kapitalističnimi postavami.

Pred temi novimi nazori je pa treba zaščititi deviško, ponižno in vdanjo ameriško delavstvo.

V tem oziru so nazadnjaški kapitalisti in nazadnjaški delavski voditelji enega in istega mnenja.

Obe skupini vesta, da brez priseljevanja ne moreta nikamor.

Obe skupini se pa tudi bojita kot vrag križa novih idej.

Že leta in leta stikajo tako kapitalisti kot delavski voditelji, kje bi iztaknili priseljence, kateri bi opravljali dela, katerih tujorojeni Amerikanci ne more oziroma noče opravljati, in ki bi ne zastrupljali tukajšnjih delavcev z novimi prekucaškimi nazori.

Pred leti so bili nekaj zmašili s takozvano triprocenotno kvoto, ki je temeljila na številu ljudi posameznih narodnostil, kateri so se nahajali leta 1910 v Združenih državah.

Ta varnostna odredba jih pa ni zadovoljila. Še vedno se je zmužnil v deželo kak nezaželjen in nezaželeni.

Da bo sito temgostejše, so znižali kvoto za en procent in vzeli za podlago ljudsko štetje iz leta 1890.

Število priseljencev se bo zmanjšalo le za malenkostno število. Nekaterim narodnostim bo pa priseljevanje precej, oziroma popolnoma zabranjeno.

S tem pa še ni vsega konec. V Beli hiši se bavijo z načrtom, kako bi bilo mogoče vsakega priseljenca prej preiskusiti in preštudirati, če je zrel za Ameriko ali ne.

Z drugimi besedami rečeno: Oni, ki se bodo hoteli priseliti, bodo preiskale ameriške komisije v evropskih pristaniščih.

V deželo bodo spustili vsakega, ki nima preveč razvitih misli in nazorov. Ko jim bodo preiskali obisti in pamet, jih bodo registrirali, fotografirali, premerili ter jim odvzeli odtise prstov.

Tako oštempljani bodo prišli v Ameriko.

Na ta način hoče vladujoči razred pregnati svobodo misli in nazorov.

Gospoda pa najbrže ne pozna zgodovine revolucije.

Revolucije so že trgale drugačne verige kot so take diplomatske niti.

Dopis.

Iz Belokrajine.

Letošnji vinski pridelek je prav dober in izredno močan. Zlasti metliški vinogradi so dali strašno veliko portuvalko, ki je že večkrat storila svojo "dolžnost".

Sadni trgovci se pridno oglašajo — žal, da ljudje še ne znajo sadja obrabiti in pokati kakor je treba. Treba bo precej pouka, da se tudi temu privadijo. Potem bodo imeli naši rojaki lep in popolnoma nov vir dohodkov, ki jim bo dobrodošel v teh dragih časih. Sliče bodo pa imele vedno slabo ceno, ker niso sušene na brezdimnih enilnicah. Na vsak način bo treba gledati, da se tudi te vpeljejo pri nas.

Letošnja izredno lepa jesen je pripomogla, da so ljudje v suhem spravili svoje prideleke in tudi posajali ozimino.

Od belokranjske lesne veleindustrije ima splošno malo koristi. Ta gospoda so tako skopca, da "ne morejo" dati niti enega voza lesa za običnski čebelnjak, ki se je nameraval postaviti v neki občini. Velekapitalizma ima torej res veliko snaila za vedno naglaševani ljudski blagor.

Petdesetletniuo Anglovega rojstva proslavijo društva v Črnomlju.

Napad z nožem v gostilni.

Delavca Antona Kolariča iz Litije je v prepiru sunil v gostilni "Pri pošti" neki neznanec z nožem in ga precej poškodoval. Kolariča so morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico.

Slovanska miroljubnost in laška bojnost.

Kot apostol miru in sprave med evropskimi narodi je nastopal prezident českoslovaške republike Masaryk v Parizu, Bruslju in Londonu. Njegov miroljubni glas je zvenel prnjeto pri vseh onih, ki res streme po obnovi svojih dežel in po ustvaritvi gospodarsko dobro utrjene Evrope, ušesa pa so si masili pred njim tisti, ki hodijo v povojnem času po krivih potih imperijalizma in zame-tujejo demokratska načela.

V svoji napitnici v Parizu je Masaryk iskreno naglašal udanost Čehoslovakov mirovni misli, ki daje prijateljstvu med Francijo in Čehoslovaško trdno podlagu, v Londonu pa je na Kings Collegu v odgovoru na pozdrav rektorja poudaril: — Hočemo imeti novo Evropo, ki ne bo poznala več sporov in bojev med narodi, marveč bo pomnila njihovo združeno in enoto. — V pogovorih z novinarji je izrazil o-pozorjal, da njegova pot služi izključno obrambi miru in da utr-ditev prijateljstva med Francijo in Čehoslovaško sigurno pripo-more k okrepitvi evropskega rav-novesja. Dobro se zaveda vseh težkoč in nepopolnosti sedanje-časa, zato pa je izjavil, da ker so tu, se morajo premagati in odpra-viti. Kako vsestranska je Masarykova miroljubnost, sledi iz članka Andre Tardieua, ki izjavi, da praška vlada nima nikakega in-teresa, videti v svojem sosedstvu nezadovoljno, nemirno in ruini-rano Nemčijo. Českoslovaška ve-lja za pristašino sporazuma med Francijo in Nemčijo. Torej mir in sporazum pa klic po izvrševanju dolžnosti s strani vsakega! Pri recepciji v Parizu, h kateri so prišli zastopniki českoslovaške kolonije, je rekel Masaryk: — Sedaj imamo svojo državo, republiko, odslej gre za to, da vsak med nami, od najmanjšega do največje-ga, od najmlajšega do najstarej-sega, vrši svojo dolžnost, da po-stane naša država vzor republike, vzor demokracije. —

Iz ust českoslovaških državni-kov se ob vsaki priliki razlegajo pozivi za demokratično in pravič-no delo in tako je sporočil te dni dr. Beneš ameriškemu ljudstvu potom "New York Worlda" spo-menico, ki pravi med drugim, da je temeljila českoslovaška politi-ka zadnjih pet let na onih treh glavnih načelih, na katerih je zgrajena Amerika, namreč na svobodi, pravičnosti in demokra-ciji. Kakor so se ta načela dobro obnesla doslej, tako bo tudi v bo-doče in českoslovaška republika poskusi slediti stopnjam svoje ve-like ameriške sestre.

Francija, Belgija in Anglija so ob Masarykovi navzočnosti prise-gale na mir in demokracijo. — Nemčija si želi v sedanjih svojih težkih trenotkih oddiha za novo življenje, Avstrija miruje — sa-mo iz Italije doni te dni bojni glas, ki hoče zajeti tudi nekaj na-še sosesčine na severu, jugu in vzhodu.

Mogočno so izveneli akordi svečanil izjav o miroljubnosti in dobrem sožitju med evropskimi narodi iz ust velikega slovanske-ga misleca Masaryka. Plemenite-mu njegovemu trudu sledi iz Ita-lije odziv "črnih sraj", ki se pripravljani na vojni pohod pre-ko italijanskih mej kamorkoli, al zavestno v prvi vrsti in ob prv priliki proti Jugoslaviji. Na se-veru glas po miru, na jugu gla-po boju!

Kako je pridušal Mussolini svo-je fašiste v Milanu: — Vi nepre-magljivi! V septembru tega let-a je preživela Italija s političnega vidika najinteresantnejšo preiz-kušnjo od leta 1860 dalje. Prvič je izvršila Italija v svojem poli-tičnem življenju korak absolutne avtonomije in imela je pogum, da je odrekla kompetenco ženevske-mu aeropagu. Ako bi bil takrat rekel italijanskemu narodu, da naj koraka, pa bi bil korakal. — Revolucijo ste odpravili s palca-mi. Kaj pa imate danes v svojih pesteh! (Fašisti kriče: puške, muške, bombe. In kvišku so dvi-gali svoje orožje.) Ako se je mo-gla storiti revolucija s palicami, se pa danes brani revolucija z va-

šim orodjem, z vašimi puškami! Vi ste izraz duše vsega italijan-skega naroda. Ako bodo jutrišnje žrtve težje od včerajšnjih, ali jih vzdržite? (Soglasen krič: da.) Ako bi jaz jutri zahteval to, kar bi se utegnlo imenovati najvišja preizkušnja discipline, ali mi jo daste? (Da!) Ako bi jutri dal si-gnal za alarm velikih dni, takih, ki odločujejo o usodi narodov, ali mi odgovorite? (Da! Prisega-mo!) Ako bi jutri rekel, da treba znova začeti in nadaljevati po-hod do konca, proti drugim sme-rem, ali boste korakali? (Da! Da! Navdušeni kriki.) Nastopila je spomlad, vstajenje plemena, ljud-stvo postaja narod, narod postaja država, ki išče po svetu poti svo-je ekspanzije. — Tako govori Mussolini, ki proslavlja prvo ob-letnico svojega pohoda v Rim! — Kaka razlika med njim in Masa-rykom!

Mussolini vidi pred seboj le mlade, oborožene bojvniške, puške, bombe, goni jih na pohod in poziva na pripravljenost, da pre-stopijo državne meje in napadejo soseda, ekspanzija italijanstva na široko mu lebdi pred očmi.

Iz Prage je šla po Evropi misel miroljubnosti in demokracije, iz Rima hodi po Italiji misel boj-evnosti in ekspanzije.

Turbulenten element prve vrste v Evropi je danes Italija in proti taki Italiji mora nastopiti odloč-no ves miroljuben del Evrope.

Red "najboljših" ljudi.

Znani afriški raziskovalec Fro-benjuje pripoveduje o nekem eti-jopskem rodu, katerega označuje raziskovalci za red najboljših lju-di. Še nikdar ni nihče slišal, da bi bil katerikoli pripadnik tega ro-du, raztresenega po vsem Sudanu razgrešil kak zločin na svojem bližniku. Pridni so in ne dotakne-jo se nobene tuje reči. Oni si pred-stavljajo smrt starega človeka ta-ko, da umrje samo raditega, da na drugem svetu skrbijo za potrebni dež. Jako lepo si predstavljajo nadaljevanje življenja po smrti in zopetno vstajenje svojih dedov v svojih vnukih. Lobanjo umrlega shranijo in kadar v rodbini misli-jo, da je pokojnik že dosti dolgo časa mrtev in da je že dosti skr-bel za dež, potem stopijo pred lo-banjo in pravijo: — Ljubi naš ded! Ti si že dosti časa mrtev in mi hočemo, da se povrne med nas. Nato denejo v lobanjo neko seme in jo pokrijejo z zemljo. — In ako zraste drevesce ter da sa-dove, poje hči ali snaha eno zrno, katero se razvije v dete. Tako ži-ve po veri tega rodu dedi v svojih vnukih dalje.

Glava ruskega carja v Moskvi?

Pariški list Matin prinaša naj-važnejše odstavke iz poročil o u-moru ruske carske rodbine, kate-ra je sestavljal general Dietrix po naročilu Kolčakovem, ko so bele čete zasedle Ural. General je iz-vedel natančno preiskavo in trdi, da so bila trupla carja in ostalih članov rodbine iz Jekaterinograda prepeljana na avtomobilih v goz-dove in tam vržena v neko zapu-ščeno jamo. Boljševiška vlada je vresodila, da je bilo to ravnanje neprevidno, in odredila je ek-spe-dicijo, da se trupla uničijo. Eks-pedicija je vzela s seboj zdravni-ka in več posod s petrolejem, al-koholom in raznimi strupi. Trup-la so bila sežgana, glave pa odre-zane in namočene v alkohol pre-peljane v Moskvo. Komisar Sverdlov je takrat baje vzkliknil: — Sedaj je naša eksistenca zaogto-vljena, kajti, ako se moramo uma-niti, zbežimo v Ameriko, kjer bo-mo za drag denar kazali glave ru-ske carske rodbine. —

ALI VESTE.

da je naš Bled evropsko-znana kopa-lišča ter da prihajajo vanj vsako leto ljudje iz najodljudnejših krajev? Ali veste, da vam dajo Helmar Turške Ci-garete več vrednosti za vaš denar kot navadne cigarete, ker vsebujejo 100% čisti turški tobak?

Peter Zgaga

Oni, ki pravi, da hoče biti vsa-ka ženska igralka, se moti. Vsaka ženska je igralka.

Jugoslavija ima tri izredno zmogne in slavne diplomate.

Tretji je tisti, ki se imenuje imena prvih dveh.

— Ali danes lažje kašljate? — je vprašal bolnika zdravnik.

— Seveda, dosti lažje — je od-vrnil — saj sem se vso noč učil kašljati.

Misionarji so prodrli v temne afriške divjine, kjer je živel ne-varni red strašnih divjakov.

Vsak divjak je imel po deset žena.

Po treh letih je pisal misionar svojemu načelniku:

— Kmalu jih bomo izpreobrni-li. Mnogozestvo smo že odpravi-li, posebno pri divjakih, ki so sta-ri nad sedemdeset let. Le to je ne-rodno, da imajo sedaj tisti, ki so stari trideset ali štirideset let, po dvajset žena.

Poznan rojaka, ki je izvanred-no obziren.

Če se zamudi v veseli družbi do enajstih zvečer, ga ni mogoče spraviti domov.

Pravi, da ne gre in ne gre, ker noče, da bi se žena zbudila.

Vsled tega rajši ostane do ju-tra.

Iz vesele družbe pa gre narav-nost na delo, in ko se vrača zve-čer proti domu, kupi za zadnje cente kako darilec za ženo, ker je bila revica preveč v skrbih, ker je revica utrjena in izmu-čena, ker je držala revica celo noč debel valjar v roki in stala pri vratih.

Katehet je vprašal v šoli učence:

— Zakaj moramo biti hvaležni Bogu?

— Zato, ker nam je dal prohi-bicijo.

— Torej zastran prohibicije si hvaležen Bogu?

— Da, zastran prohibicije. Prej dokler je bil na kornarju salon, je oče sam hodil po pijao. Sedaj pa so salon zaprli. Krog naše hiše je vse suho. Kakih dvajset blokov vstran pa prodaja star Italijan pijao. Vsak večer me pošlje oče tja in vsak večer mi da nikel. Prišparal sem že tri dolarje. Če bi ne bilo prohibicije, bi ne imel niti centa.

Sinček je prišel ves razburjen k svojemu očetu, kateri pa ni bil nič kaj na dobrem glasu.

— Kaj pa boš? — ga vpraša oče.

— O nič. Sosed mi je rekel, da jabolko ne pade daleč od jablane.

— Ti presneti pamž, — vzklik-ne oče — kaj si mu pa naredil?

V Newarku je neki moški u-to-nil v čeburu vina.

Ej, še dolgo bo trajalo, predno bo Amerika suha.

Mož: — Otrok strašno kriči. Spati ne morem.

Žena: — Čakaj, mu bom kaj zapela. Se bo pomiril.

Mož: — Oh, kar pusti ga, naj kriči.

Povej mi, s kom obenješ, pa ti bom povedal, kdaj boš prišel do mov.

V Chicagi ni nič novega.

Kvečjem le to, da cerkve ne bo treba razširjati. Kvečjem farovž bodo morali prizidati.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednosta

Inkorporirana 1. 1902

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Začasni blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 15th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Peroralni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 490, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdrujevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERVENC, 343 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 632 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih svedov kakor tudi denarne polbitve naj se pošiljajo na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na pred-sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška svedstva naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovonom na oblihi pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku blagajnika društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.

Lovski blagor.

Iz Radeč pri Zidanem mostu po-robujo: Med brakado, ki jo je pri-redilo lovsko društvo v Loki, so naleteli na divjega prašča. Po osmen streli je padel merjasec, ki je tehtal 106 kilogramov. Zadnje strele je sprožil z uspehom član društva Franc Cesar.

Grobovi v vojni padli.

Na celjskem mestnem pokopališ-ču je vojaška oblast osnažila in okrasila prav lično že popolnoma zanemarjene grobove v svetovni vojni padlih žrtv. Pri tem je po-dpirala tudi mestna občina. Po-polnoma pozabljenju pa so zapad-li vojaški grobovi na bolniškem pokopališču. Pričakovati je, da vojaška komanda tudi te grobove prevzame v svojo oskrbo.

"Ich fahre auf den Balkan nach Maribor".

tako je odgovoril baren Twickl nekemu sopotniku, ki ga je v vla-ku med Gradcem in Spiljem vprašal, kam gre. Značilnemu odgovoru je sledilo iz ust barona Twickla tako zabavljaječ jez Jugosla-vijo, da so se celo nemški sopot-niki zgražali. Izrazi kot "Wind-sche Bagage, serbische Hunde, Slandan" itd. so kar mrgoleli. V Spilju je "poštenjak" izstopil in jo mahnil peš čez mejo, čes, da ga za par cigaret pusti jugoslo-vanska stráž čez mejo.

Volkovi na Kranjskem.

V Loškem potoku je v enem ted-nu vjel v železje tri volkove zna-ni lovec Lojze Knaps. Prvi mu je odnesel past z verige in navadno zidno opeko. Druga dva, sameca in samice, težka 23 do 34 kg, pa je dobil blizu nastavišča živa vjeta samo za šapo prve noge.

Prepir s krvavim koncem.

V Lužarjevi gostilni v Sneber-jih pri Devici Mariji v Polju se je spril 34letni mesar Ivan Krušič z nekim neznancom, ki je razsajal po gostilni. Med preprirom je nez-nanec potegnil nož ter je sunil Krušiča v roko in v trebuh. S smrtonosnimi poškodbami je bil Krušič prepeljan v bolnišnico. Njegovo stanje je kritično.

Smrtna kosa.

V ljubljanski bolnici je umrl dne 29. oktobra Franc Merlak, magistratni sluga.

V ljubljanski bolnici je tudi um-ril Ivan Babšek, bivši trgovec v Šmarju pri Ljubljani, vrl narod-njak in naprednjak. V Ljubljani, kamor se je bil preselil iz Šmar-

ja, je bil delaven član raznih na-rodnih društev.

V Kamni gorci je umrl Ivan pl. Kappus, predsednik nadzorstva puškarne v Kraju in bančni rav-natelj. Pokojnik je bil marljiv go-spodarski delavec. Zapušču vdovo in tri otroke.

V mariborski bolnici je umrl bivši ruski poslanik na Cetinju A. Giera v starosti 73 let.

Tatovi v cerkvi.

V noči na 29. oktobra so vlomili v trzinco cerkve neznan zlikov-ci in poskušali priti do domneva-nega bogatega plena. V zakristiji so razbili nabiralno puščico, a na njihovo žalost ni bilo ničesar v njej. Nato so odprli taberna-kelj, kjer pa so pustili vse v miru. Samo v drugem nabiralniku, ki so ga razbili, so našli nekaj drobiža.

Napad na orožnika.

Nezman, elegantno obleden moški je v Zagerju napadel s samo-kresom orožniškega kaplarja Gu-lica in ga ranil. Storitve je takoj po napadu pobegnili in kljub za-sledovanju ga še niso dobili.

†
NAZNANILO IN ZAHVALA.

Potrtega srea naznanjamo vsem prijateljem in znancom, da nas je zapustila naša edina hčerka

HEDWIG JUSTINE PELLICH, stara 8 let, 1 mesec in 2 dni, po enodnevni bolezi vnetju možgans-ke mrene.

Na tem mestu se zahvaljujemo vsem, kateri ste nam kaj poma-gali prenesti tako težko bol. Naj-srečnejša zahvala vsem daroval-cem šepkov in vencev, in šcer družinam: Frank Kobela, Mary, in Catherine Gabrie, John Pellich, John Strnad, John Pogačnik, An-thony Benčina, Anthony Črnko-vič, Felix Benčič, Martin Stare, Rado Vavpotič, Steve Pillis, Vin-ko Zalokar in P. J. Jerman, Mary Cerar, Anthony Vranetič, Elsie Wenco, Mrs. Geraty in družini, Mrs. Heffenstein in njenim so-igralkam za krasen vence. Zahva-ljujemo se tudi Rev. B. Snoju za cerkveni blagoslov.

Ti naša srečna Vikica se pa ve-seli v miru s staro mamico med angelčki in nebesih in prosi za tvo-jo žalostno mamico in papa in brata.

Zaljubljeni ostali:

Louis Pellich, oče.

Helen Pellich, mati.

Louis Pellich, brat.

New York, 20. novembra 1923.

NOVA ZANEMIVA KNJIGA
**NA KRVAVIH
POLJANAH**
Spisal Ivan Matičič
Cena s poštnino
\$1.50

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdokoške planote, z gorovja s Tirol, Fajt-jega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik in vojna.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Posledice dušeslovnega poskusa.

Dolgo časa sem pomišljal, preden sem odločil napisati to. Čeprav ne izmijem tukaj pravih imen prizadetih oseb, se bo gotovo kak čitatelj še spominjal dotičnih dogodkov, čeprav ni nikdar postal očit resnični motiv usodepolnega dejanja Will Bergerja.

Will Berger je moral plačati s smrtjo na električnem stolu umor nekega zdravnika, ki je spadal med takozvane aristokratske članke zdravniške profesije. Slučaj je vzbudil svoj čas le trenutno pozornost. Omenjali so čudno obnašanje obtoženega tekom procesa. Prepovedal je svojemu zagovorniku križno zaslišanje vsake nasprotnice priče. Ničesar ni izjavil in skoro z veseljem je sprejel svojo smrtno obsodbo. Izgledalo je, kot da se mu zdi to najboljši način, kako napraviti vsemu konec.

Par ur pred usmrčenjem mi je napisal poslovilno pismo, v katerem mi je povedal, zakaj je izvršil umor.

Rekel mi je, da imam le še tri mesece življenja pred seboj, — je pisal, govorec o svoji žrtvi. Poteklo pa je šest mesecev in jaz sem bil še vedno živ. Nato sem vprašal kakega pol dueata drugih zdravnikov, in izvedel, da je oni specialista napravil napačno diagnozo. Ni me čakala skorajšnja smrt. Ko sem nato obiskal specialista, mi je brez obotavljanja priznal, da me je namenoma varal. Zdelo se mi je, da mu povzročajo moje bojzani in boleste veliko veselje. Smejal se mi je. Tedaj pa mi je zavrela kri v glavi. Ustrelil sem ga.

Niti z besedico ni omenil Bergerja, kakšno so bile strašne posledice eksperimenta. Iz svojega lastnega spomina ter nadalje na temelju zapisov zamrelega, — sodnijskih aktov ter izrekov iz listov, sem nato sestavil povest kot sem prepričan, da se je završila in katero hočem navesti tu. Mogoče bo na ta način pojasnjen tudi senzacionalen in drzen roparski napad, ki se je završil v onem času in katerega ni policija nikdar rešila. Takrat okradeni juvelir pa je dobil par dni po dejanju po pošti od anonimnega pošiljatelja paket, v katerem so bili ukradeni dragulji.

V bližini zapadne 38. ceste v New Yorku sta žvela pred par leti Bill in Selma Berger, ki sta si bila vdana v verni ljubezni. Kot umetnika, ki sta proizvajala različne plesne in pevске točke, sta bila bolj srednje vrste in že dve leti sta bila brez stalne službe in v vsled tega do vratu zadolžena. Končno so se jima obetali boljše časi. Igrala sta preko dneva v manjših vaudevillih in Selma je zvečer nastopala še v kabaretihi, da se izkoplje na ta način iz dolgov. Postajala pa je vedno bolj suha in blede in pojavil se je tudi sumljiv kašelj. Bill je varčeval v vsakim centom, da spravi skupaj toliko denarja, da bi jo mogel poslati v Colorado.

Nato pa se je lotil njega samega strašen glavobol in brez vednosti Selme je šel k onemu specializmu, kateremu se je zdel revni človek primeren predmet za dušeslovne eksperimente. Onega dne je zdravnik nhte in nevede izrekel sam svojo smrtno obsodbo, ko je povedal Bergerju na kratko in hladnokrvno, da so dnevi njegovega življenja šteti in da bo živel največ še šest mesecev.

Kot strela iz jasnega je zadela Bergerja ta novica. Misel na skorajšnjo smrt ga ni mučila toliko radi samega sebe. Videl pa je le blede lice Selme, njene udrté oči in sumljive rdeče pege na njenih licih.

Imam le majhen prehlad, — mu je rekla po zadnjem napadu kašlja. — To je posledica vlažnega vremena. Nekajko si bom olajšala delo.

Berger pa je dobro vedel, kaj pomenijo ti bolesta znaki pri nje-

govni ženi. Nase je komaj mislil. Vedel je le, da ji ne sme povedati, kar mu je rekel zdravnik in da ji sme naprtiti nadaljno skrb šele tedaj, ko bo postalo to neobhodno potrebno.

Počasi je šel proti Broadwayu navzdol. S strašno enoličnostjo ga je navdajala neprestano le ena misel: — Jaz moram skrbeti za Selmo. Ne smem je zapustiti kar tako. Okrevati mora. To sem ji dolžan.

Kako pa naj stori to? Še vedno je tičal v dolgovi in le šest mesecev življenja je še imel pred seboj.

Naenkrat se je znašel pred prodajalno juvelirja. Mehanično se je ozrl v izložbo ter videl dragocene verižice, prstane, zapetnice in drugo. Mislil si je: — Če bi imel le toliko denarja, kolikor je vreden ta nakit. Selma bi lahko živila ob obresti.

Izprva je bila to le mimoidoča misel, a Berger se je vedno zopet zalotil pri njej. Prišel je resno razmišljati o tem, kako bi se postal dela teh dragocenosti.

Najmanj petdesettisoč dolarjev so vredne te stvari, — je mrmral predse. — S silo se je premagal ter šel naprej, a neodoljiva moč ga je pognala nazaj.

Sto vragov! — je zamrmral. — Pa kaj za to! Saj moram vendar umreti! Zakaj bi ne riskiral? Če bi le vedel, kako pobegniti s tem nakitom?

Tedaj pa je začutil pod nogami votlo bobnenje. Pogledal je in videl, da stoji na mreži in da predstavlja ta mreža vrata, vodeča v predor podzemeljske železnice.

Naenkrat mu je prišla ideja. — Ogledal si je prodajalno in njen položaj ter ceno, vso polno ljudi. Nato pa se je vrnil v svoje stanovanje. — Moram skrbeti zanjo, — je rekel. — Zanj riskiram vs.

Gledališki okraj ob "veliki beli poti" je bil poln ljudi, ki so iskali zabave. V neskončnih vrstah so švigali v obeh smereh avtomobili. Na poslopjih so blestela velikanska električna reklama znamenja, pred blagajnami gledališč so se gnetli neštevilni in sredi vsega tega je izvršil Berger vse potrebno za roparski vlom.

Bilo je osem zvečer. Neopažen se je sklonil ter dvignil vrata pred prodajalno juvelirja. Pod vrata je položil majhen kos lesa, da jih obdrži odprta. Zraven je postavil rdečo svetilko kot da je kak delavec označil s tem prometno nevarno točko. Berger se je ozrl naokrog. V ljudski množici ni zapazil nobenega, ki bi izgledal kot kak detektiv, in prvi policist je bil dva bloka vstran, kjer je vodil promet. Berger je vedel, kako drzno je njegovo podjetje in da je uspeh odvisen le od drznosti in naglice.

Mora se mi posrečiti, — je mrmral. — Radi Selme. Jaz moram skrbeti zanjo, predno zapustim ta svet.

Naenkrat pa je bilo čuti velikanski trus. Neki voznik taksi-kaba ni mogel dosti hitro ustaviti svojega avtomobila in zavozil je z vso naglico v zadnji del nekega drugega avtomobila.

Zavladala je velikanska zmešnjava. Ljudska množica se je pričela zgrinjati okrog pozorišča nezgode. Prihitele je policist ter skušal potegniti iz avtomobila neko žensko.

Medtem ko je bila pozornost vseh osredotočena na to kolizijo, se je odigrala nekako sto čevljev vstran druga tragedija. Berger je z železnim drogom zaprl dvojna vrata juvelirske prodajalne, potegnil nato iz žepa opeko, zavito v papir ter razbil izložbeno okno.

Ljudje, ki so prihajali mimo, so videli dolgega, suhega človeka v sivi suknji, s čepico na glavi in dolgim šalom, ovitim okrog vratu. V desnici je držal velik revolver.

Nazaj! — je ukazal, — ali pa.

HELMAR

CENA NI MERILO KAKOVOSTI

KAJ ste vi eden onih kadilcev, ki mislijo, da ni mogoče dobiti za primerno ceno dobrih turških cigaret?

Če ste, poskušajte HELMAR. Napravljene so iz čistega, 100% turškega tobaka, naprodaj po primerni ceni.

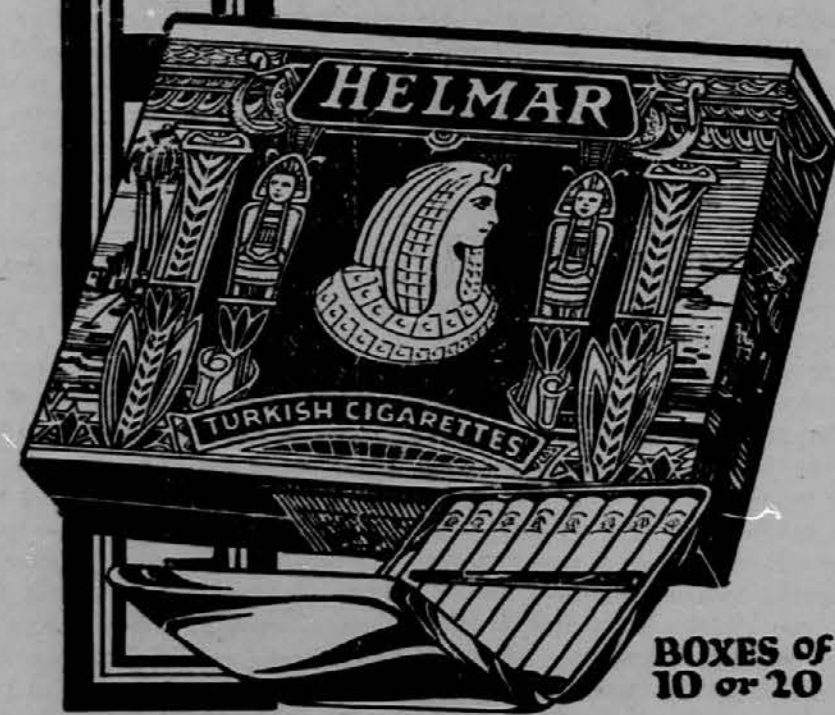
20 Helmar stane nekoliko več kot 20 navadnih cigaret, in z vsako Helmar imate nekajkrat več užitka.

HELMAR so v lepenkastih škatlicah, da se ne lomijo in krūše. Navadne cigarete so v zavojčkih.

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.

Anargyros

Izdelovalci prvovrstnih turških in egipčanskih cigaret na svetu.

BOXES OF 10 or 20

Ljudje so se umaknili. Hitro in hladnokrvno je delal Berger. Z levega je grabil demantne prstane in drugi nakit ter ga basal v svoj žep. V prodajalni je neki majhen človek vlekkel za vrata in vpil: — Držite ga! Neki prodajalec je prihitel k oknu, z revolverjem v roki ter ustrelil.

Proč! — je zavpil nanj Berger in prodajalec se je umaknil. Komaj minuta je potekla, kar je razbil steklo izložbenega okna, in ljudje se še niso popolnoma zavedli, kaj se vrši in nihče ni stopil bliže.

Berger se ni pomišljal. Dvignil je vrata v podzemeljski hodnik, ki so bila le par korakov vstran, in se predno je mogel kdo razumeti njegov namen, se je spustil napol navzdol. Desnico je imel še vedno nad vhom, in takrat se je prerinil skozi množico detektivov, z revolverjem v roki ter ustrelil.

Leva roka Bergerja je omahnila, a istočasno je z desnico dvakrat ustrelil in detektiv je padel na tla.

Berger je izpustil orožje, zaklenil vrata za seboj ter odhitel po stopnicah navzdol. Levica mu je visela nepremično navzdol, a ni se brigal za bolečine ter bežal naprej.

Krogla mu je predrila roko, a ni ranila kosti ali pretrgala kakve večje žive.

To sem storil za Selmo, — je mrmral. — Nikdo me ne sme zalotiti.

Potegnil je iz žepa ročno svetilko ter našel vdolbino v zidu, kjer je že preje skrival majhno cu-

lieo. Iz te je vzel klobuk, katerega je zamenjal za svojo čepico in temnomoder šal mesto sivga, katerega je nosil poprej. Tako preoblečen je hitel naprej proti Times Square postaji.

Ravno ko je hotel oditi neki vlak proti Grand Central postaji, so zapazili nekateri potniki človeka, nosečega levice globoko v žepu, ko je plezal na leseni peron postaje. Preveč pa se jim je mudilo da bi mu posvečali kako večjo pozornost. Berger je ravno prišel na cesto, ko sta planila na postajo dva policista ter vprašala, če ni kdor videl moža s sivo čepico in sivim šalom, ki je prišel s tračnice na peron. Nihče se ni mogel spomniti, da bi videl takega človeka.

Medtem pa je šel Berger po 42. cesti proti svojemu stanovanju. Navdajal ga je čut zmagozlatstva. — Izvršil sem, kar sem nameraval, — je rekel. — Nakit bom izpremenil v denar in lahko bom skrbel za Selmo.

Nato pa ga je obšla slabost in le s težavo je prišel do svojega stanovanja.

Ko je prišel v svojo sobo, se je Berger sleknil. Rana na roki je nehala krvaveti. Skrbno jo je izmil v gorke vode ter jo obvezal z robcem. Rekel si je, da bo moral obiskati zdravnika. Selma vendar ne sme vedeti, kako je dobil to poškodbo. Rekel ji bo, da se je ponesrečil ter ranil na roki. Tudi nakit bo moral spraviti v denar tako, da ne bo Selma ničesar opazila in da ne bo vedela, kako je prišel naenkrat do toliko denarja.

Ogledal si je nakit, ki je bil deloma oškropljen s krvjo ter mislil pri tem na svojo žrtev.

To je usoda, — si je mislil. — Mogoče pa bo vendar okrevati. Najbrž je poročen in družinski oče. Kaj pa morem storiti? Svoj načrt moram izvesti radi Selme. Zdravnik mi je rekel, da imam le še šest mesecev življenja pred seboj. Hitro moram delati. Kaj pa, če se je zmotil? Ni mogoče, preveč slaven zdravnik je.

Čudno, da imam toliko denarja sedaj, ko je že skoraj prepozno. Selma bo strašno obupana ko bom moral pod rušo, a se bo morala potolažiti.

Izšel je vodo, v kateri si je spral rano ter pričel iskati skrivališče za naropani nakit. Tedaj pa je nekdo potrkal na vrata. Berger je hitro vtaknil nakit v žep ter si ogrnil kopalno suknjo.

Noter! — je zaklical.

Počasi so se odprla vrata in vstopila je debela gospodinja.

Ravnokar mi je nekdo telefoniral, — je rekla kot opravičevalno ter prenehala govoriti. — Bila je nervozna ter se je pomilovalno ozirala na svojega gosta. Ker pa je molčal, se je ozrla v drugo smer ter nadaljevala:

Na Broadwayju, v bližini 42. ceste, je bil izvršen roparski napad na juvelirsko prodajalno.

Da... kaj hočete? Zakaj mi pripovedujete to?

Gospodinja se je zopet pomilovalno ozrla v Bergerja. Pomišljala se je, iskala besed, a končno je vendar rekla:

Bandit je razbil veliko izložbeno šipo. Ropot je prestrašil nekoga šoferja, ki je zavozil pri tem v neki drugi avtomobil. Nato je zavozil nadaljni avtomobil v njegov taksij, v katerem je bila vaša žena. Našli so njen naslov v ročni torbici. Bila je ubita na mestu. Vaša žena je mrtva.

Vitka ženska.

Sedaj je moda vitkih žensk. V svojih modnih krilih so kakor povite, a vendar je ta moda okusna in lepa ter priprosta. Da bi se le krila ne podaljšala in ne več, nego so se že! Glede vitkih, pravzaprav suhih in debelih žensk je prinesel neki italijanski list tole sodbo:

Suha žena ima prednost brez vsakega dvoma. Debeli ženska napravlja vtis, kakor da je duša potisnjena v žimnico ali pod pošto odejo. Debeli ženska se sme še vedno, ona je flegmatična in skoraj apatična. Najraje sedi ali na pol leži na mehkih stolihi, kjer mirno opravlja svojo prebavo. Govori tako sladko, kakor bi se hranila s samimi sladkorčki. Poslušaj vas z napol zaprtimi očmi ter smehljaje sledi vašemu govorjenju. Ne vzkipi, se ne vznemirja in ni nervozna. Čitajte ji prekrasno pesem, ona se bo smehljala. Pokažite ji prekrasno pokrajino ali marino ob solnčnem zapadu, mesečino ob snegu, sliko, kip — ona se bo smehljala. Pripovedujte ji patetično zgodbo ali grozno tragedijo, popišite ji požar, bitko... ona se bo smehljala in samo smehljala. A suha ženska, kakor je ta drugačnata! Suhe ženske so idealne, ki prevladujejo v višini, v azurju kakor himne. So s rafine silhnete, ljubezne, ki so ostarele v čisti ljubezni in samotni. Žive samo od čustev in čustva jih izpijejo. Zde se kakor prikazni, katerih se ne more dotakniti. V suhi ženski je življenje jako delikatno, živčevje, ki vibrira ob najmanjšem vtisu, njihova fantazija je vedno živa. Ekscitirana je tudi, če hočete, toda ima umetniški okus, žrtvuje se junaško, v pozabljenju same sebe gre tako daleč, da živi in umrje za svoje ideale. Samo egoisti so zlobni, suha ženska ne more biti nikoli absolutno zlobna. — Ali ni bil dotičnik, ki je to pisal, čez glavo zaljubljen baš — v tako suho žensko, da je samo v takih videl vse vrline?

Sejaki, naročajte se na 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZBUDILNIH DRŽAVAH.

Kooperacija — največja pomoč farmerjev.

Farmerji so mnenja, da je sodelovanje boljše kot pa zakonodaja. Načrt, preiskuvan v Georgiji, je izpremenil obubožano občino v eno najbogatejših v deželi. Duh kooperacije se vedno bolj širi.

Poroča John Flynn.

V času, ko pozivljajo politični farmerji ali pravzaprav farmerski politiki dežele kongres, naj jih reši, je prišla iz Georgije povest o farmerjih v nekem okraju, ki so prenehali obračati se na državno zakonodajo s svojimi prošnjami ter se pričeli zanašati izključno le na svojo lastno moč in iznajdljivost.

Posledica tega koraka je bila, da se je izpremenil najprej, najbolj bankeroten in brezupno obubožan okraj na jugu, ki je imel le po en pridelek na leto, v teku par let v neodvisen okraj, v katerem opazimo povsod prosperiteto.

Pozorišče tega uspeha je Turner okraj v Georgiji in način, kako je bilo izvršeno vse, je postal na jugu znan kot Turner okrajni načrt.

Turner okraj je majhen okraj v južni Georgiji, ki zavzema ozemlje 231 kvadratnih milj. Prebivalcev ima 12.400. Največje mesto, Ashburn, ima 2300 prebivalcev in drugi največji kraj le 530. Okraj je skoro izključno poljedelski ter je na slabšem stališču kot večina drugih okrajev glede zemlje ter krajevnega položaja.

Turner okraj je nosil prokletstvo sistema enega pridelka. Bombaž je bil zli duh tega okraja. Padanje cen bombaža po vojni ter mreč je zdrobila okraj v finančnem oziru. Pred dvema leti je bil farmer tega okraja finančno in duševno bankeroten.

V okraju pa je bil en mož, ki je spoznal zlo ter vedel za od pomoč. Bil je to urednik okrajnega lista. Pridobil je za svoj načrt vodilnega bankirja okraja in ta dva sta sklicala skupaj trgovce okraja ter rekla:

Trgovci tega okraja ne morejo živeti ter obstajati brez farmerja. Farmerje okraja so pa uničene, obubožane. Naš okraj je bankeroten. Kaj hočemo storiti v tem pogledu?

Napotiti moramo farmerje, da izdatno skrejšo površino, posejano z bombažem. Nato jih moramo pregovoriti, da posejejo na ta način oproščene akre s krmilnimi pridelki. Turner okraj ima slabo zemljo in ti pridelki bodo ubogi ter jih bo težko spraviti na trg. Vsa ta tla moramo ustvariti trg za te pridelke na farmah samih. Vsa ta tla morajo spraviti farmerji na svoje farme krave, prašiče in perutnino.

Farmerji pa nimajo denarja, da bi si kupili semena, krave, prašiče ter perutnino. Vsa ta tla moramo vsi prispevati ter dati na razpolago denar in pet bank okraja mora pomagati.

Nato moramo vsi skupaj postaviti sirarno in mlekarino v Ashburn, v katero bodo vozili farmerji svoje mleko in izpolniti moramo organizacijo za prodajo tega, kar ima farmer naprodaj. Mi vsi, bankirji, trgovci in farmerji tega okraja moramo držati skupaj kot en mož. Ustvariti moramo vsled tega veliko družabništvo, da napravimo farmerja dobrostoječim.

Vse to zveni zelo enostavno in priprosto. Ravno tega pa v splošnem nečijo storiti farmerji dežele. Da je to dejstvo odgovorno za zadrege, v katerih se nahajajo farmerji, je razvidno iz tega, kar se je pripetilo prebivalcem Turner okraja, kakor hitro so prestavili svoj program v dejstvo.

Učinek lahko pojasnimo z enostavnim ugotovitvijo, da je bil načrt skrajno uspešen in da se je v dveh letih okraj izpremenil iz bankeroten občine v eno najbolj proevitajočih se v celi deželi. Načrt je potegnil farmerja iz večnih dolgov ter mu pokazal, kako je mogoče napraviti farmerstvo dobičkonosnim.

Načrt je nadalje povečal dobiček trgovcev in bank. Iz vseh delov juga pa so bili nato poslani komiteji v okraj, da prouče metode ter jih prilagodijo svojim lastnim potrebam.

Zanimiva stran tega je politika bank, da posojajo farmerjem denar za nakup domače živine. Petorica bank v Turner okraju je bila prva, ki je storila to v celi državi.

Mr. Bishop, ki načeljuje Ashburn sirarno, je izjavil, da niso izgubile banke niti enega centa pri teh posojilih, da nimajo nikakih zaostalih obveznic in da smatrajo domačo živino za prav tako dobro jamščino kot bombaž.

Najbolj krvoločna riba na svetu.

Brazilska vrsta rib imenovana piranha, ki ni večja kot naša navadna ščuka, najraje odrasle ljudi in domačo živino.

Poroča Prosper Buranelli.

Velika kanoa se je pomikala počasi naprej po tihi reki. Bel človek, v družbi treh Indijancev, je metal iz kanoe trnek ter vlek vanjo ribe. Te ribe niso bile nič daljše kot navadna ščuka ali postev, z majhnim grobecem ter debelim telesom. Te ribe pa so strašno krvoločne in grizle so les kanoe ter skušale doseči roko, če jo je kdo iztegnil iz čolna.

Te ribe so slavne in obenem zloglasne piranha ali ljudske ribe iz reke Amazonas, mogoče najbolj krvoločne živali na celnem svetu.

Beli mož je bil Arthur S. Fisher, ki je odpotoval v Južno Ameriko, da nabere več eksemplarjev teh rib za muzeje in da napravi kino-slike, predstavljajoče njih življenjske navade.

Ta ljudska riba je dolgo časa predstavljala skrivnost. Krožile so številne povesti, kako so te ribe napadle in požrle številne brazilske Indijance, katere so zalotile v vodi.

Pokojni predsednik Roosevelt je bil tekom svojega južnoameriškega raziskovalnega potovanja priča neverjetne drznosti in krvoločnosti teh rib, katere je na živahen način opisal v svoji knjigi: "Trough the Brazilian Wilderness".

Še vedno pa so ostale te ribe le malo znane. O njih načinu življenja so krožile vsakovrstne vesti, a manjkalo je primernih znanstvenih podatkov, temelječih na dejanskem proučevanju in raziskovanju.

Sedaj pa je prišla kino-kamera ter razkrila skrivnosti tega ribjega ljudozreca. Ali je piranha res tako krvoločna kot so jo dosedaj opisovali?

Po reki navzdol je prišel nag Indijanev v svoji kanoi. Ni bil dovolj pazljiv. Kanoa se je preobrnila in mož je padel v vodo. Takoj ga je napadla velikanska množica piranha-rib. Nebroj ostrih zob se je zapikilo v njegovo telo, ko je priplaval s pomočjo rok na površje. Tolkel je krog sebe v blaznem strahu, ko so mu krvoločne živali trgale koščke mesa s telesa. Voda se je izpremenila v rdečo peno. Obupno je plaval Indijanev. Sedaj mu je zmanjkalo enega prsta na roki, sedaj na nogi. Ena riba je skočila iz vode ter zasadila svoje ostre zobe v njegov vrat. Na smrt obsojeni plavač jo je odtrgal. Njegova kri je pordečila vodo na več jardov naokrog. Nadaljne ribe so se lotile njegovega nezavarovanega trebuha. Krčevito boreče in zvičajoče se telo Indijanev je končno padalo proti dnu reke, kjer so krvoločne ribe zaključile svojo gostijo.

Imamo slučaj, ko so našli okostnjake, popolnoma obločene v obleke, katere so nosila žrtve. Piranha ne zagrabi namreč nikdar blaga ter se loti telesa žrtve skozi odprtine. Žrtve ne zapusti, dokler ni oglodana slehna kost.

Neodkrita in nepreiskane pokrajine sveta.

Kljub vsem modernim sredstvom so ostala obširna ozemlja sveta še vedno nepreiskana ter takorekoč neraziskana. — Deviška ozemlja v Afriki, Aziji in Ameriki čakajo na raziskovalce. — Romantika je izgubila.

V našem burnem dvajsetem stoletju pozabi človek le prerad, da je na svetu še vedno dosti mest in krajev, katerih ni obiskal še noben zastopnik belega plemena. Skriti kotički sveta izvajajo še vedno ono romantično privlačno silo, ki je povedla konkvistadorje preko Atlantika, Pearyja na Severni tečaj in na stotine slavnih raziskovalcev v nepoznane dele sveta. V času, ko se znanost globoko pogloblja v skrivnosti materije in ko so nova mehanična čuda vsakdanja prikazen, najdemo še vedno obsežna ozemlja primitivnega sveta nedotaknjena, prav kot so bila od pričetka stvarstva. Pred nedavnimi časi je prišel v newyorški pristanišče majhen čoln, in kmalu tega čolna, mlad Francoz, je izjavil, da je tvegati svoje življenje ter napravil pot 3000 milj le radi "špasa". Skoraj vsak dan poročajo listi o odhodu ali prihodu kakke raziskovalne skupine, pogosto obložene z dragocnim znanstvenim plenom. Dočim se navadni svet muči in trapi v boju za obstanek, je še vedno dosti ljudi, ki zapuste vse ter odidejo v nepoznano.

Treba pa je seveda priznati, da ima vse pustolovstvo v modernem času praktične svrhe. Kjer so nekoč ljudje iskali vrelce mladosti ter reke polne zlata, iščejo sedaj petrolejske sklade ter sledove prvotnega življenja, še predno je človek zavladal na tem planetu. Predvsem pa iščejo prvotne sledove človeka samega.

Skoraj ga ni količjak večjega ozemlja na svetu, o katerem bi se ne glasilo, da obstaja tam petrolej. V trenutku, ko postanejo poročila verjetna, imajo veliki petrolejski trusti že svoje ljudi na lieu mesta.

Resnični razkritelji nepoznanosti ozemelj pa so znanstveniki. Ti preobračajo zemeljsko skorjo v najbolj oddaljenih kotičkih sveta ter najdejo nepobite sledove plemen, ki so obstajala poprej. — Ljudi in živali in mogoče tudi kakih poljudi. Včasih najdejo tudi kakdo živo stvar, ki pomaga pri sestavi teorije o stvarstvu.

Izvanredno zanimivo dejstvo je da imamo skoro pred svojimi vrati najbrž največje nepreiskano ozemlje na svetu, namreč gornji bazin Amazonas reke. Pogled na zemljevid bo prepričal vsakega, da je to ozemlje le megleno označeno in večina zemljevidov kaže le glavni tok reke in par pritokov. Med temi dotoki in v ozadju pa leži obširno ozemlje, ki je tako malo znano, da nudi zanimivo polje za spekulacije. Številni beli mečje so šli po teh rekah navzgor ter prodrli v bližnja ozemlja in mnogi teh se niso nikdar več povrnil. Ob vodnih črtah, posebno ob glavni reki sami, imajo prekopavci gumija svoje postojanke. Lahko pa gremo le deset milj od vodne poti v katerokoli smer, in mirno smemo reči, da ni stal na dotičnem mestu še nikdar poprej noben bel človek.

Dr. Wissler, član Ameriškega naravoslovnega muzeja, je rekel, da vsebuje to ozemlje brez dvoma številne dragocene stvari, ki bodo pomagale pri preiskavi razvoja življenja na tem planetu. — Ne veruje pa, da bi se našlo v tem prostornem ozemlju predzgodovinska bitja kot dinosavre in mamute.

Ostali del južnoameriškega kontinenta je večinoma raziskan, vsaj zadostno, da se pozna v splošnem njega rastlinski in živalski življenje. Dosti tega ozemlja pa še vedno obstaja iz primitivne divjine, v kateri žive le Indijanci, s par velikimi plantazijami ob rekah.

"Najtemnejša Afrika" je izraz ki je tako vtisnjen v domišljijo, da vzbuja spomine na Stanleyja. Pred duševnimi očmi zagledamo neštete milje močvirja in džungl, divje domačine, roparske živali in nebroj nevarnosti na vseh straneh. Vse to je resnično glede potnika, ki zapusti glavno cesto, v splošnem je bil kontinent dobro

Dedičnost.

O dedičnosti imajo dandanes že veliko literaturo. Včasih so se dedičnosti smejali. Šele poskusi z grahom in drugim sočivjem, — drevjem in raznimi živalmi so prinesli več jasnosti tudi o dedičnosti med ljudmi. Podeduje se duševne in telesne lastnosti, žal, da največkrat slabe lastnosti. Največkrat preskakuje dedičnost od pradedna na očeta ali od deda na vnuka; bližnja dedičnost od očeta na sina ali od matere na hčer je redkejša. Nič redkega ni, da se v rodinah podedujejo abnormitete. Tako so na primer obitelji, v katerih imajo člani po več prstov na rokah ali nogah. Včasih ima kako dete šest prstov, bodisi da je šesti prst docela razvit ali le deloma. Včasih imajo vsi člani familije po šest prstov, včasih pa le posamezniki. Dandanes dajejo roditelji šesti prst operirati otroku takoj v mladosti. Včasih se za take pojave niso brigali. Tako je imel celo kralj Karel VII. švedski po šest prstov na nogah, kar ga je pri hoji oviralo in je moral nositi posebne čevlje.

Tudi dolžina teles je dedična. V Orijentu žive izredni dolgi. Neki Hasan Ali je imel sinove, ki so bili dva in pol in po dva in tri četrt metra visoki. Dve obitelji se odlikujejo z dolgoživostjo. — Anglež Paar Tomaž, oče Katarine, žene Henrika VIII. je dočkal 152. njegov sin 113, njegov vnuk 109, njegov pravnik Robert pa 124 let.

Banketi v starih časih.

Prirejanje banketov uglednim osebam in gostom ni običaj najnovejšega časa. Ko je došel kralj ali vojvoda v mesto, kjer so ga spoštovali, so prebivalci priredili svečan sprejem in razkošen banket. To je še danes običaj, samo kakšna je razlika! Dandanes stanje banketi tisoče in tisoče, posebno če se plačajo iz državne blazine. Nekdaj je bilo vse drugače in evo primera: V nekem starem francoskem mestu v Normandiji je bil prirejen sijajen banket kralju Francu I. Račun tega banketa je ostal v občinskem arhivu in v njega se vidi: Snedli so 181 kruhov, 12 kruhov je stalo dva marjaša (10 centimov), dva ovna po 16 marjašov komad, šest tort po tri marjaše komad, štiri kilogrami svinjine po dva marjaša kilogram, večje število petelinov, rac, jerebice in druge perutnine. Seveda se je na banketu tudi pilo, in nijača je bila le prvovrstna. Glavno je, da se je plačalo za oni banket, na katerem je bil kralj ter njegovo spremstvo in vsi ugledni ljudje iz mesta in okolice, le 34 rankov in 80 centimov.

S cmokom se je zadušila.

Služkinji Mariji Čeki v Dolgi vasi v Prekmurju je pri jedi obtičal cmok v grlu. Zadušila se je bljub takojšnjo zdrav. pomoči.

je našel sledove velike parklajste živali, slične govedu. Mi vemo, da so take živali tam, a doslej jih še ni zagledalo oko belega človeka. — Ali je mogoče, da obstajajo še sedaj v Novi Gvineji in drugih malajskih otokih velike živali, ki so drugod izumrle?

— To je komaj mogoče, — je odvrnil Raven, — in prav gotovo ni v gorah velikih plezavcev, ki so živeli v nizkih gorskih prostorih. Nikakih okostnjakov niso našli v tem ozemlju in najbolj važni prispevek je bil opiči človek z Jave, eden takozvanih členov v verigi evolucije.

— Otok Celebes je nadaljni divji prostor in notranost Bornea je najbrž še bolj divja. Številni tam mošnji domačini so imeli manjša stika z belimi ljudmi kot prebivalci Centralne Afrike. Nobenega sledu pa ni o velikih bitjih iz sive preteklosti. Celo domače legende ne omenjajo takih bitij, in to nudi izvrsten dokaz, da niso obstajala. Povsem mirno lahko rečemo, da so vsi dinosavri mrtvi, z mastodonti in drugimi velikimi zvermi vred.

Svet postaja vedno slabši.

Angleški umetnik pravi, da postaja svet vedno bolj grd in da so ženske krive tega. — Moderne ženske so baje sušnje barbaričnih krejov.

London, Anglija, 20. novembra. Z vsakim dnem postaja naš stari svet grši in grši in tega so krive ženske.

To je mnenje C. R. Nevinsona, sijajnega mladega angleškega umetnika, ki je prepričan, da je danes svet dosti grši kot je bil pred dva tisoč leti.

Nevinson črpa svoje izjave iz modernih tirad proti nepozišnim modernim krejov.

— Skromnost je različne oblike soglasno z vero, podnebjem in dobo in vsled tega je nemogoče ustanoviti splošen standard, — pravi Nevinson.

To zveni kot nekaka obramba moderne ženske, a treba je slišati vse Nevinsoneve nazore, da si moremo ustvariti sodbo o njih.

— V sedanjih časih, ko ne obstaja nikak individualnost v obleki, je sploh nemogoče soditi o značaju ženske, če pogleda človek njeno obleko, — pravi mlad umetnik.

— Še večja pa postane napaka, če človek domneva, da je moralnost te ali one dobe zajamčena od krejov, katere so nosili ljudje, živeli v oni dobi.

— Moderna obleka ne razkrija nikake nemoralnosti, pač pa je nasprotno popolnoma barbarska. Pri ženskah ne prevladuje več okus in njih edini standard je oni vrednosti, — ne umetniške vrednosti, katere sploh ne morejo razumeti, temveč enostavne denarne vrednosti.

— V današnjih časih imamo le enoličnost srednje vrednosti, ki je posledica želje milijonov žensk, da na način opice posnemajo to, kar je baje "moderno", mesto da bi razvile umetnost samoizražanja.

— Ženske srednjih razredov, ki so v sakem oziru ugledne, so prave sušnje takozvane konvencije.

— Služkinje, igralke, zastopnice profesionalnih slojev in žene iz srednjih stanov se oblačijo s glasno s predpisano modo, v kolikor jim pač dovoljujejo denarna sredstva. Moralnost in okus jih ne ovirata, jim ne pomagata ter sploh ne prideta v poštev. Bedasto je vsled tega domnevati, da je prišel val nemoralnosti nad to ali ono deželo, če nosijo ženske vseh stanov takozvane "drzno" kroje ali da je nastopila doba skrajne moralnosti, če zaide moda v drugi ekstrem.

Razmere v današnjih dneh olajšajo ženskam po opičje posnemati svoje tovarišice. Nimajo niti inteligenca, niti energije, da bi bile originalne.

— Dokler ne bodo ljudje spoznali, da ni lepota vprašanje cene, temveč okusa, bomo morali prenašati enoličnost povprečnosti in to je vse, kar je dosegla demokracija. To je takozvani uredni nagon v svoji najhujši obliki, — suženjsko oboževanje materijalizma. Svet je danes grši kot je bil pred dva tisoč leti. Mi smo bolj oddaljeni od lepote kot smo bili kdaj poprej.

V tem, kar pravi mladi angleški umetnik, tiči dosti resnice, ki velja prav posebno za Ameriko.

Is Carigrada.

Pri odhodu francoskega vojaštva so se odigravali na morskem bregu hrupni prizori s strani raznih Grkinj in Armenk, ki so prišle tja v svojih žalnih oblekah poslovit se od svojih francoskih zaročencev. Plakale so reve ter kričale ter je imela turška policija, z njimi mnogo posla, da niso kar popadale v morje. — Več turških gospe se je udeležilo 19. oktobra velikega plesa, ki se je vršil v neki dobrodelni namen in ga je priredil vojaški poveljnik v mestu. Na ples je prišla tudi inozemska kolonija. Pravi, da bodo mogle turške žene tudi v kratkem nastopiti na gledališkem odru.

Pesnik in vreme.

Naš Prešeren je sicer pel, da "Kdor govori kaj ne ve, on vreme hval" ali toži, "vendar je znano, da niso se samo navadni zemljani pritoževali nad vremenom baje odkar svet stoji, ampak so tudi prosvidljeni duhovi počastili vreme s tem, da so govorili mnogo o njem. Največji duh vseh Nemcev, mojster Goethe, je primerjal zračno elastičnost z moralno elastičnostjo človeškega duha. Najhujši letni čas je bil Goetheju poletje. V nekem pismu na Herderja je vprašal: — Kako se more živeti, ko je barometer nizek in je pokrajina brezbarvna? — Schillerju pa je tudi pisal nekoč, da more le v poletju najti potrebno veselje in razpoloženje za delo, kar mu docela nedostaja v slabem letnem času. Njegovo razpoloženje je bilo posebno odvisno od sonca; njegovo globoko hrepenenje po svetlobi in toploti ter vroča želja po jugu je izvirala gotovo iz dejstva, da se telesno ni dobro počutil v severnem vlažnem zraku. Nenavadno občutljiv je bil Goethe tudi ob izpremembi zračnega tlaka. — Pri visokem stanju barometra delam vse lažje nego ko je barometer nizek. — Tako je dejal in njegov hišni zdravnik je pisal nekoč: — Svetloba in toplota sta bili zanj neobhodno potrebni, ko je stal barometer visoko, se je počutil najbolje. Zimo je mrzil in večkrat je dejal v šali: Človek bi se v poznem poletju najrajši obesil, ko bi si mogel prav predstaviti vso grdobno zime. — Mnogo se je Goethe zanašal na barometer, da vsa menjava vremena se mu je zdelo, da je odvisna le od barometra in ne nasprotno. Goethe je enkrat celo resno nastopil kakor vremenski prerok. Tako pripoveduje naprimer Madžar — Ferjentssek, da se je nekoč poslavljaj od Goetheja, ki mu je rekel: — Malo prej sem vam nasvetoval, naj greste v Weimar, sedaj vam to odsvetujem, ker bo nevihta. — Ferjentssek je opomnil, da je to izključeno, saj je vendar najlepši dan z jasnimi sinjim nebom in najlepšim solncem. Goethe je ostal pri svojem mnenju in gost je odšel lačen in nezadovoljen. Vreme je izšlo iz Goethejeve glave in v Weimar, zajela ga je res nevihta in bil je premočen do kože. Seveda so tudi pesniku vstajali dvomi o zanesljivosti barometra. Tako pripoveduje nadvojvodinja Lujiza 1. 1828: — Goethe, zagovornik barometra, začelja dvomiti o njegovi zanesljivosti in si ne zna razlagati njegovega dviganja in padanja. — In enkrat je pesnik razjarjen vzkliznil: — Atmosfera, ta stara koketa, afektira redni svoj tok, a se udaja prvemu vetru. — V takem razpoloženju je prišel do zaključka, da človek ni še dorasel meteorologiji in da so vsa njegova raziskovanja in trud zaman. V resnici pa ni Goethe nikoli izgubil vere v meteorologijo. — Mi smo zato tu, da opazujemo prirodno. — Po njegovem prizadevanju so se na Nemškem ustanovile prve vremensko-poročevalne postaje. Posvečal se je posebno študiju raznih oblik oblakov in nebesnih barv, katere so narisane v njegovih dnevnikih. Vsa ta opazovanja so oplojila njegovo pesniško ustvarjanje in v velikem številu njegovih pesmi so prekrasna opazovanja prirode.

Pijanci na pokopališču.

Na Vseh svetih dan okoli 4. popokline se je prizibala na pokopališče k sv. Krištofu v Ljubljani telpa pijaneec, ki so pričeli izživati mirne obiskovalce grobišča. V svojih vinskem navdušenju niso imeli respekta niti pred veličanstvom smrti in bi bilo prišlo celo do pretepa, če jih ne bi odstranilo par energičnih mož. Ko so bili vsi zopet na cesti, so se nekoliko pomirili ter nato odšli v neko gostilno, kjer so nadaljevali s prepričkom, ki se je kmalu razvil v splošen pretep.

Uljudnost so označili kot umetno dobro naravo, a zdi se nam bolj primerne reči, da je dobra narava naravna uljudnost.

Boris hoče ameriško nevesto.

Bolgarski kralj Boris hoče priti v Ameriko, da si tukaj poišče nevesto, a romunska kraljica hoče vprizoriti slično potovanje, da izbrše eventualno dober vtis, katerega bi napravil Boris.

Poroča R. Insley-Casper.

Prvikrat v zgodovini namera va resničen kralj obiskati Ameriko v namenu, da odvede s seboj Amerikanko kot nevesto in kraljico.

Bolgarski kralj je prvi dejanski vladajoči monarh, ki je objavil tak svoj namen. Obiskati hoče Ameriko tekoma naslednjih par mesecev.

Že lansko leto se je oficijelno objavilo iz Sofije, da namerava kralj obiskati Ameriko. Ministrski predsednik Stambolijski, voditelj agrarne stranke ter velik sovražnik kralja, pa ni hotel dati Borisu dovoljenja, da odpotuje iz dežele.

Stambolijski je ob onem času nameraval ustanoviti republiko, a on in njegovi tovariši se niso upali preveč javno žaliti javnega mnenja, ki je bilo vedno za mlado kralja. Stambolijski se je bal, da bo narod zahteval povratek kralja v slučaju, da bi odpoval in da bi moral nato on sprejeti pogoje, diktirane od kralja.

Stambolijski pa je bil strmo glavljen in ubit, in stranka kapitalistov, sestavljena iz prijateljev Borisa, vlada sedaj Bolgarski. — Novi kabinet kralja dela v njegovem interesu. Po zaključeni volitvah bo Boris lahko izvršil svoj načrt ter odpotoval v Ameriko.

Naerte kralja Borisa pa skuša preprečiti romunska kraljica Marija, ki že dolgo vrsto let ribari v političnem morju. Kraljica Marija, ki je zelo premetena ter lepa ženska, hoče zagotoviti od strice Sama priznanje Grške, kjer vlada njena najstarejša hči Elizabeta, a predvsem hoče s svojim lastnim obiskom v Ameriki uničiti katerikoli dober vtis, katerega bi mogoče napravil kralj Boris.

Kraljica Marija ima dosti vzroka, da poskuša uničiti prizadevanja kralja Borisa v Ameriki. Ko so sestavljali v Parizu mirovne pogoje, so Združene države protestirale proti strogosti mirovne pogodbe v Neuilly, ki je prisilila Bolgarsko izročiti Tracijo Grški. Izročena pa je bila Grški kljub predsedniku Wilsonu, ki ni hotel priznati Grške vlade, in administraciji Harding-Coolidge je zavzela isto stališče, čeprav je bila Grška prisiljena izročiti izdano Tracijo zmagoviti Turčiji.

Ameriška vlada trdi, da pripada Tracija Bolgarski in da ne bo nikdar miru na Balkanu, dokler ne bo to ozemlje v bolgarskih rokah.

Na lausanski konferenci so prosili bolgarski zastopniki za izhod na morje, ki jim je bil obljubljen, a ničesar ni prišlo iz tega.

Zgodovina kraljice Marije proti bolgarskemu kralju pa sega še dalje v preteklost. Boris bi bil danes zet kraljice Marije, če bi šlo po volji romunskega kralja, ne pa kraljice pri določitvi bodočega moža princesinje.

Bolgarski kralj Ferdinand, ki živi sedaj v izgnanstvu, se je sestel z romunskim kraljem, in na tem sestanku se je formalno sklenilo zaročilo med Borisom in romunsko princezino Elizabeto.

Svetovna vojna pa je zmedla vse tozadevne račune, kajti obe deželi sta bili v vojni v sovražnih taborih in dogovor je postal zaraditih neveljaven in tudi nemogoč.

Kralj Boris je zelo priljubljen ter vreden monarh, ki nima za seboj nikake škandalozne zgodovine kot večina drugih vladarjev. V sorodu je s španskim kraljem ter celo z burbonsko vladarsko družino.

Samomorilski kandidat obsojen.

Na Dunaju se je pred kratkim vršila razprava proti nekemu mladencu, ki si je v samomorilnem namenu pognal kroglo v prsa in sicer je bil obtožen, ker ni imel orožnega lista. Obtoženi je 20letni Karel Helbig, po poklicu zastopnik. Stanoval je pri svoji materi. Radi domačih preprirov je sklenil končati svoje življenje, kar je dne 12. junija tudi skušal izvesti. Pogнал si je kroglo v prsa, vendar se je zdravnikom posrečilo, da so mu rešili življenje. Ko je zapustil bolnico, je dobil obtožnico, v kateri je bilo navedeno, da je skušal izvršiti samomor s samokresom, ne da bi imel za to orožni list. Obtoženi je pri obravnavi izjavil, da naj mu verjamejo, da ob času, ko je nosil samomorilne namene, ni mislil na to, da si najpreje nabavi orožni list, katerega najbrže tudi ne bi dobil. Na življenju mu itak ni bilo nič ležeče in nikoli ni imel slutnje, da se bo moral kasneje zagovarjati za to, da se je hotel brez oblastnega dovoljenja ustreliti. Sodnik je obsodil nepredvidnega kandidata smrti na 20.000 kron globe in mu je bilo obnem orožje zaplenjeno.

BOŽIČ, —
čas lepih spominov je pred
durmi!

A praznik vzbuja pri vsakemu dolžnost, da se s kakim denarnem darilom spomni svojih sorodnikov, prijateljev in znancev v stari domovini, kjer je vsak še tako mali dar s hvaležnostjo in veseljem sprejel.

Ako hočete, da bodo taka darila pravočasno in v redu dostavljena, pošljite jih potom znane —

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Cene smerni! Dobra postrežba zajamčena!
GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

Na Bledu.

Povest. — Spisal Rado Murak.

(Nadaljevanje.)

Dospeli smo na prijazen razgledni kraj Glogbo pod nami je v ozki kotlini sevno Blejsko jezero, lep veličanski smaragd. Holm za holmom, gora za goro se je gnetla in vzpenjala, da bi videla čim več njegove lepote. Nad gozdovi se je v zračni tinitini za morda dima; ogledarji so kuhali oglje. V dolini je belela mlada, a črna kakor sneg med zeleno travo, med prosom in deteljo. Vseko v vredini je plul planinski orol proti poldanski strani, kjer je iztezala Jelovica, prednja straza čudovitega Krana, svoje mrakotne proge ob svetli modrini. Na vzhodnem nebu je že čakala točna mesečina dekla, bela luna.

Zaljub je bilo na tem lepem vrhu polno grdih spaninov, premalo ozračnih oblačilcev; ogledane kosti, prazne konzerve, skatlice, zamaški, ponečkan, na steni papir in razbita steklenica so levali prijetni vtis. Jelo je hladno pihati; oblekli smo zopet suknje.

"Čudno je, da je tuje, Anglež, prvi opozoril na lepoto slovenskih planin", je dejal Balenović.

"Domačin ne zna prav ceniti svojine", je odvrnil doktor Zolaker. "Se dandanes je mnogo omikanih Slovencev, ki niso videli ne Postranske jame, ne gorenskega raja. Sicer je pa tudi šele Anglež iztaknil lepoto tirolskih gor. Pred približno petdesetimi leti se ni znenil živ krist zanj. Solnčni izhod bi morali videti z gore, zapaneč, kadar vabi zora vedno nove barve iz mraka in ko žari nad vijoličastimi, rožnatimi, vijavimi in medloščitimi orjaki razblejeni Triglav, vse te pralepote kralj v kraljevem škrlatu! To je nebeško lepota, kaj takega ne pozabite vse živte dni!"

Prijetno utrujeni smo sedli blizu kupa zloženih drv v tanko gosto planinsko travo pod stoletne smreke, ki so jim segale z mahom otkane veje malone do tal.

"Ne spravljajte si zakladov na zemlji, kjer jih konča rja in molji!" je dejal gospod Oven, ko smo jih makali. Pridno je segel po salamah in prekanjenem jeziku. Hilda in jurist sta se zasidrala kar najbolj daleč od gospe svetnice, ki ju je zato gledala dokaj pisano. V duši ji je tlela tiha pa vorka jezica; komaj malo jo je hladila planinska sapica, ki se je zalostno lovila v obširnih rokavih njene vijavne bluze. Bogomil in Hilda pa sta se neskrbno naslajala z domačo klobaso in zaljubljenimi pogledi. Bila sta prav srečna; smehljala sta se neprenehoma.

"Kako uživata!" me je opozoril Janko in vzdihnil ironično: "O, zlata doba prve ljubezni!"

"Oprostite, gospod doktor, kaj ste rekli?" je vprašala z mastnimi usti gospa Ovna, ki je navzlic svoji jezi naglo obrnila velik kos mrzlega piščanca.

"Milostiva, govoril sem o prvi ljubezni, o prvi ljubezni! Ta nebeška, požrtvovalna ljubezna naklona sree k vsemu plemenitemu in blagemu. Nikoli, nikoli ne more sree pozabiti zlate prve ljubezni! Kako bi pa tudi mogel kdo pozabiti najlepših čustev svoje najlepše dobe? Duša in roža cveteta le enkrat!"

"No, nekateri imajo pa kar cel rožini grm", je pripomnil doktor Jurina in si zvijal cigareto.

"Kaj pa vidite vi, gospod Balenović?" je vprašala zopet gospa svetnica in z očmi je izbirala drugi kos pečenke.

"Ljubezni je humbug!" se je odrezal Balenović.

"Ljubezni ni noben humbug!" je ugovarjal doktor Jurina. "Ljubezni je najlepši dar božji."

"Povej nam, o Genofeja, za koga se je pa vnelo tvoje drabno sree v svojih prvih devetih sanjah?" je vzklikoval vprašal gospod Oven, ki je sedaj jedel sardale, da bi lažje pil.

"Vaši piščanci so pa res izborni, gospod Balenović!" je ljubezno priznala Genofeja in segla po drugem kosu, ne da bi pogledala svojega moža.

"Zaljub zamori slana naših socialnih razmer skoraj vsak evet prve ljubezni", je nadaljeval doktor Zolaker. "Urejeno nam je bilo tako, da bi se mogel vsak oženiti vsaj ob petindvajsetem letu."

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

Preporod ruskega poljedelstva.

Dasi rusko poljedelstvo še odaleč ne dosega predvojnega pridelka, se vendar začnajo pojavljati znaki, da se vrača nazaj kot faktor v svetovni trgovini poljskih produktov; do tega zaključka prihaja poljedelski departement Združenih držav na podlagi posebne raziskave o ruskih razmerah. Najpomembnejše dejstvo, ki označuje ruski gospodarski preporod, je po mnenju departementa okoliščina, da se je na letošnje leto posejalo za 15 do 20 odstotkov več zemlje kot lani.

Pred vojno je Rusija izvažala velike količine žita, oljčnih tropin, lesa in drugih poljskih pridelkov. Ta trgovina je bila malone popolnoma prekinjena, in druge dežele, ki pridelujejo čez svoje domače potrebe, so bile poklicane, da zalagajo ta primanjkljaj. Združene države, Kanada, Argentina in Avstralija so povečale površino svojih žitnih polj in, dasi so Združene države zopet nekoliko skrčile površino žitnih nasevov, je ta v Kanadi in Argentini še vedno narasla.

Rusija, ki si prizadeva doseči predvojno produkcijo, je dosedaj izvozila še male količine žita, ali masinerija za rokovanje večje trgovine se stopnjeva vzpostavljajo. Sovjetska vlada je z uvozniki v Nemčiji, Avstriji, Danski, Angliji in Norveški sklenila dogovore, ki ustanavljajo trgov. zveze, načine plačila in prometne olajšave. Svrha teh dogovorov je zlasti ta, da se Rusija zalaga z inozemskimi poljedelskimi stroji in drugimi potrebščinami, ki naj omogočijo preporod ruskega poljedelstva, v zameno za žito in druge surove pridelke. Kakor je rečeno, se je letos zasejalo od 15 do 20 odstotkov več zemlje v vsem ozemlju federativnih sovjetskih republik, včevši Ukrajino; v nekaterih izmed okrajev, kjer je vladala lakota, znaša ta povečanje od 30 do 35 odstotkov.

Vremenske razmere pa so skrčile letošnji povprečni pridelok za uker nekoliko pod povprečni pridelok leta 1922, in skupna letina bo letos približno enaka lanskemu. Okoliščina, da se je rž bolj približala predvojnemu obdelovanju kot pšenice, se razlaga iz dejstva, da so pred vojno pridelovali pšenico na veleposestvih, po razkosanju veleposestev pa so kmetje povečali setev rži na račun pšenice.

Telovadba za vaše otroke.

V šolah Združenih držav se poučuje telovadba. Dvaintrideset držav jo ima kot predpisani šolski predmet in ostale države se pripravljajo storiti ravno tako. To ni nikakoli novotarija, kajti telesna vzgoja je stoletja stara.

Telesna vzgoja je bistven del splošne vzgoje. Saj otrok pohaja šolo ne le z dušo, ampak tudi s telesom. Do nedavno so ameriške šole polagale važnost le na razvoj otrokovega uma, a zanemarjale so popolnoma njegov telesni razvoj. Moderni šolski program zahteva uvedeno mladinskih iger — iger, pri katerih treba rabiti mišice, kot pri tekanju, akakanju metanju in plezanju. Za najmlajše otročiče se uvajajo igre kot zgodovinske alegorije, ritmične kretnje in tekanje; narodni pleši, atletične tekme, organizirane igre in proste vaje služijo za starejša otroke.

Telesna vzgoja se ukvarja tudi z onimi mišicami, od katerih je odvisna prkončna postavba telesa. Telesna vzgoja šolskih otrok pripeva k njihovemu družabnemu in moralnemu razvoju. Igrajoče ne pozna plemenskih, rasistčnih ali socialnih razlik. Najbolji v telovadbi zavzema prvo mesto.

V skupinskih igrah treba uvaževati tudi pravice drugih igralcev. V takih igrah se razvija misel, sodelovanja. Na igrališču se otrok nauči načel pravega športa in — pravilnosti. Ona skupina, pri katerih igralci najožje sodelujejo, zmaga.

Nadalje se šolska telovadba briga tudi za zdravje otroka. Polaga glavno pozornost na pridobivanje pravih zdravstvenih navad. — Posledica telesne vzgoje je ta, da se otrok zaveda, da more on prispevati k svojemu zdravju, in ga odvrača od bolehnega tarnanja. Zato je zdravstvena vzgoja ozko spojena s telesno vzgojo.

Telesna vzgoja je dosledno ondel vzgoje, ki se peča z rastjo in razvojem otroka. Njena svrha je pospešiti dobro zdravje in one družabne in moralne kakovosti, ki prispevajo k ustvarjanju dobrih državljanov.

Beda in nevednost mater ubija otroke.

Izmed vsakih tisoč živorojenih belokožnih detet je 1. 1921 v Ameriki umrlo 72, predno so dosegli starost enega leta; izmed črncev je to razmerje znašalo 108. — Razmerje detinske umrljivosti je bilo torej med črnci za 50 odstotkov večje kot med belokožci in med poslednjimi več kot dvakrat večje, kot bi moralo biti, ako bi se ravnali po onem, kar danes vemo o preprečljivosti detinske umrljivosti.

Federalni otroški urad je v dolgi vrsti raziskovanj o detinski umrljivosti našel, da je beda največji sovražnik deteta. Deteta umirajo v največjem številu v družinah, kjer je očetov zaslužek najnižji, nadalje v družinah, kjer mati dela izven hiše, predno se dete rodi ali ko je še v dojilni dobi; več jih umira v družinah, ki stanujejo v zakotnih stanovanjih, kot v onih, ki stanujejo v prostornih ulicah.

Ali te težkoče, ki so posledice siromaštva, se dajo premagati, ako imajo matere na razpolago informacije. 1. kaj tvori dobro oskrbo zanj pred porodom in za časa poroda, in 2. kaj tvori dobro oskrbo za dete.

Siromaštvo utegne biti v spremstvu nevednosti, ali prav malo je razloga verjeti, da so premožne matere manj nevedne o materinstvu kot siromašne matere. Pre-možne matere si lahko nabavijo znanje zdravstva in bolničarke. Ali tam, kjer so javne klinike ali zdravstvene postaje za deteta, si more tudi najbolj siromašna mati oskrbeti potrebne informacije za radi oskrbe svojega deteta. Dejstvo je, da tam, kjer obstojajo take ustanove, se je umrljivost detet znatno znižala.

Zlasti v eni točki potrebujejo matere pouka. Nasplošno se ceni, da 7g odstotkov vseh otrok v Ameriki ima krivice tekem prvih dveh let življenja. To ne pomenja da tri četrtine vseh otrok trpi na najhujših napadih mehkokostnosti, kakršne vidite v najsiromašnejših krajih med otroci s skrivljenimi nogami ali velikimi glavami. Ali tri četrtine otrok trpi na krivicač zadosti resno, da nastane kaka stalna skaza njihovega okostja, kot naprimer ploskonost, pohabljenost na prsni in druge hibe, ki napravljajo otroka za vse življenje manj vztrajnim proti boleznim.

Dandanes znamo, da so krivice posledica neprimerne hrane in pomanjkanja solnčnega svetla. — Ako ukrenemo potrebno, da bo prehrana deteta vsebovala potrebne vitamine in se solnce pusti, da vpliva blagodejno, se lahko popolnoma iznebimo krivic pri otrocih.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Spoznajte svojo deželo!

Severna Dakota je skoro sedemkrat tako velika kot država New Jersey, pokrugiokrat tako velika kot država New York, a prebivalstvo Severne Dakote znaša le eno petino prebivalstva države New Jersey ter eno šestnajstino prebivalstva New Yorka. Čeprav lahko poljedelsko ozemlje Severne Dakote podpira in vzdržuje prebivalstvo desetih milijonov ljudi.

Severna Dakota proizvede eno osmino spomladanske pšenice. Severna Dakota ima tudi petsto milijonov ton premoga pod svojo rušo, torej največji sklad premoga v Uniji.

Severna Dakota, čeprav leži na severu, proizvede najlepše kantalupe, melone in jagode.

Severna Dakota proizvede več rži kot katerikoli dve drugi državi skupaj ter polovico lanu, katerega se proizvede v Združenih državah.

Severna Dakota upa postati ena največjih koruzo proizvajajočih držav Unije, kljub kratki polneti seziji ter proizvede še sedaj kakih 20.000.000 bušljev na leto. Poljedelski izvedenci so mnega, da bo postala Severna Dakota ena vodilnih ameriških držav za proizvodnjo medu.

V Severni Dakoti se pečajo številni ljudje z rezo srebrnih lisic.

Severna Dakota je ena najbolj naprednih držav glede števila konsolidiranih kmetičkih šol.

Kihanje.

Se sedaj je med ljudstvom navada, da se reče ob kihanju: — Bog pomagaj. — in če je ravno dotični kraj pripovedoval, se dostavi: — da je res! — S kihanjem se torej potrdi, da je res, kar se je reklo tisti hip. Ta navada pa sega v prastare čase, ko je bilo vobče razširjeno mnenje, da je kihanje dobro znamenje. Tako vemo iz zgodovine, da so po vojni pri Kurnaksi bile grške čete popolnoma neodločene. Ksenon jim je rekel, da jih lahko reši le še hitra in nagla odločitev. Še vedno se je obotavljala vojska, ki je štela desetstisoč mož, ko v onem hipu kihne in neki Ateneec hitro nasvetuje, da je to znamenje bogov, ki odobrujejo. Tudi iz Homerja je znan odstavek, kjer govori o nesrečni in zvesti Penelopi. Penelopa. Odisejeva soproga, se je zatekla v svojo sobo, ker so jo snubači nadlegovali, in tam je prosila bogove, naj ji kmalu vrnejo dragega soproga. V istem trenutku je kihnil njen sin Telemah in Penelopa je bila prepričana, da so jo bogovi uslišali in da se njen soprog gotovo vrne.

ALI VESTE, —

da je argentinski milijonar Milosevič, ki ima nad petsto parnikov in ladij, rojen Dalmatinec? Ali veste, da so Helmar Turške Cigarete v lepencastih skatljah, kar jih štiti pred lomljenjem in kršenjem?

NAZNANILO.

Tužnim sreeom naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem po širni Ameriki, da nam je kruta smrt vzela sina oziroma brata

JOZEFA BIRK.

Pokojni je preminul 17. oktobra po težki bolezni v stari domovini v njegovem rojstnem kraju na Vihu pri Dobu v starosti 20 let. Tukaj v Ameriki zapušta mater, brata in dve sestri, v starem kraju pa enega brata. Tudi pokojni je bil v Ameriki ter bil član društva sv. Franiška št. 46 KSKJ. Šel si je iskat zdravja v staro domovino, ali zastoj, ni bilo več pomoči za njega.

Dragi sin in brat, počivaj v miru in lahki naj ti do domača zemlja. Umri si, toda živel boš v naših sreih do zadnjih dni. Glej, križ nam sveti govori, da vid'no se nad zvezdami!

Zalajoči ostali: Mary Birk, mati, Anthony in Ferdinand, brata, Fannie Stariha in Mary Kapla, sestri.

Brooklyn, N. Y., 21. nov. 1923.

Shakespearejev Hamlet na boljše-viškem odru.

V gledališču v Moskvi vprizarjajo že nekaj časa Shakespearejevega "Hamleta", v katerem je danski princ pretvorjen v komunističnega voditelja in monolog o "biti in ne biti" je nadomeščen z dolgim izveščkom iz Marxovega "Kapitla". Sedaj predstavljajo tudi "Čezarja in leopatro" od G. B. Shawa, v kateri igri se pokaže sfinga v obliki velike reklame za neko trdko. Drama se vrši v modernem nočnem restavrantu in velika egiptovska vrata so nabita z zadnjimi sovjetskimi novčanicami. Kritiki odobravajo te novosti in pravijo o Shakespeareju, da je

takole še "passabel" gledališki pisatelj, samo preveč tiči v buržoaznih idejah in preozek je njegov svetovni pogled.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

NE POSLITE NITI CENTA

25 KORISTNIH PREDMETOV POVSEM ZASTONI.

VELIKA PONUDBA SAMO ZA 60 DNI.

Da dokazemo veličnost naše razprodaje, vam bomo poslali po pošti ali po elektrski za brezplačen preizkus našo novo 21-kamensko poslačeno uro v krasnem enkratnem obodu, karantirano za dvaindeset let. Ceno smo ji znižali za polovico in poleg tega bomo poslali 25 darov oziroma premij povsem zastoni. Te ure so jako dobre ter so znane po vsem svetu. Kolesce je iz najboljšega materiala ter je delo izkušenih delavcev. Ure so znane, da kujejo pravilen čas ter ne prebijejo in ne zakasnejo, kot poravnavajo druge ure. Regulirane so in proizvedene v vseh delih v tovarni, prdno jih pošljemo našim odjemalcem. Niso niti prevlečene, niti premazane, pač pa prave moške ure, veličast 16. Mi bi te ure lahko prodajali po \$25.00, ker jih pa imamo veliko zalogo in ker potrebujemo denar za drugo blago, prodajamo te ure skoraj za polovico cene, poleg tega pa damo za vsako uro brezplačno 25 predmetov. Predmeti so naslednji: poslačena verižica, varnostna brizga s klijno; to je jako lepa in majhna žepna brizga, vredna cena \$1.00. Krasna časa za milnico s kovinskim robom, čepč s kovinskim držajem; ta čepč s čašo je vreden \$1.25. Imitacijski 5-strejni 22 kaliberski revolver, težko ponikljan s črtno ročajem. Dallingled, čarovnja, žepno ogledalo s sliko na zadnji strani, glavnik, nov žepni godalni instrument, na katerega lahko vsakdo igra. Imitacijska zapetna ura, logato okraščena; fontain pen, kiž, ki ga lahko nosite krog vratu na traku ali verižici, pipa, okrašena s poslačeni okraški, žepni nož, ženska zapet-nica, poslačena ali iz slonove kosti, banka z uro-budilko, kravata in gla z kamnom, ki se sveti kot diamant, moderni manšetni gumbi, ovratni gumbi ter krasen prstan, ki izgleda vreden \$5.00.

Ura in vsi ti predmeti so vredni najmanj \$25.00, in nikjer ne morete kupiti za manj. Naša posebna nika cena za vse skupaj je samo \$12.95, če pošljete kupon z naročilom. Če ne pošljete kupona, je cena \$15.95.

Vam ni treba pošiljati denarja vnaprej, niti enega centa, samo pošljite kupon, \$12.95 pa plačate, ko vam lo vse prišinejo v hišo. Mi garantiramo zadovoljnost, ali pa vrnemo denar. Izrežite ta kupon in ga pošljite z naročilom na:

UNION MAIL ORDER COMPANY

Dept. 170.

Milwaukee, Wis.

Pošljite kupon in pridelite \$3.00. Cena brez kupona je \$15.95. S kuponom samo \$12.95.

UNION MAIL ORDER CO., 629 Eight Ave., Dept. 170, Milwaukee, Wis. Poslami pošljite mi takoj to 21-kamensko poslačeno uro in poleg tega 25 predmetov povsem zastoni. Ta kupon je vreden \$2.00 in bomo od sprejema plačali samo \$12.95 za vse. V skladu, da ne bomo zadovoljeni, vam bomo vrnil blago in vi mi boste poslali denar nazaj.

Moje ime je _____

Moj naslov _____

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV

po nižjani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec.

Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1, 2 in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec.

Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajaj. Spisal Dr. Fr. Detela.

Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma.

Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec.

Povest Slovencev v pouk. Po resničnih dogodostavljani. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojz Dostal.

Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med kršćanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela.

Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, .55

Znamenja štirih. Spisal Conan Doyle.

Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .50

Jernač Zmagovav. Spisal Henrik Sienkiewicz.

Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Kadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa.

Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na si očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junake umirali mučeniki smrti. Vsebuje 378 strani, .70

POŠTINA PROSTA

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York

MARIJINA POVEST

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

Kaj pa ona?

Nagovorila ga je kot tujca, vprašala ga je po gospodu Brusku, in ter po njegovem sinu in sicer tako malomarno kot vprašuje človek po neznanih osebah.

Najrajši bi zakričal: — Saj sem vendar jaz oni! Saj sem vendar jaz sina gospoda Bruske, saj sem vendar jaz oni, ki ste ga poljubili za slovo. Prisegam vam, gospodična Marija, da ni minil niti en dan, da ne bi mislil na vas.

Tega ji pa ni mogel reči, kajti njegov obraz je bil grozno nakažen, in rane so se komaj začele celiti. Eno oko je zamogel le napol odpreti. Tak se ji ni mogel dati spoznati. Gotovo bi strahu pobegnila pred njim.

Merda je bo ogovoril pozneje, če se mu bo obraz kaj pocelil. Strašno mu je bilo težko. In ko je dospel na mesto, kjer sta se ločila, bi bil najrajši pokleknil in naglas zajokal kot na grobu svoje sreče.

Naslednjega dne je šel v trg. Lekarnar mu je dal neko mazilo. Toda celilo se je le počasi.

Obraz si je umival vsak večer, ga namazal z mazilom ter ga pokrtil z belo plateno cunjjo. Predno je šel naslednjega dne na polje, si ga je obvezal še z drugo ruto. Tistega dne, ko so mlatili, je imel obraz že bolj zakrit. On je moral delati, Ciprijan ne. Ciprijan je bil gospod, študirani človek.

Ko je zagledal Marijo, je vztrepetal. V teh zadnjih treh letih je postala nepopisno lepa.

Ali je bilo mogoče, da je nekoč njemu ponudila svoje ustnice ter ga prosila, naj je ne pozabi. Pa naj se zgodi, karkoli hoče, — večno bo mislil nanjo. Ta prvi žarek ljubezni mu je preveč presunil sree, da bi jo mogel kdaj pozabiti.

Jernej je videl, kako je njegov oče pozdravil ženski, ko je pa stopil Ciprijan na prag, je v njem vse vztrepetalo.

Dokler ga ni zadela nesreča, sta si bila brata skoraj popolnoma podobna. Jernejev obraz je bil pa sedaj podoben nagnjili stari repi, Ciprijanov je bil pe neizpremenjen.

Poleg tega je bil pa lepo oblečen, znal je govoriti, bil je pač gospod.

Kaj če bi on gospodično Marijo?

Česar se je ubogi Jernej bal, se je zgodilo. Ciprijan je začel takoj dvoriti mladi deklici, in Jernej je kmalu opazil, da ji to dvorjenje ni posebno neljubo.

Ciprijanu se je smejala ter je vzela rože od njega.

— In jaz? — je pomislil Jernej. — Kdo je mislil nanj? Nihče. Njegovim staršem se ni zdelo vredno, da bi ga predstavili stari gospe Kolomer in njeni vnukinji. Sicer se ga mlajšega sina ne predstavlja.

Gospodična Marija je bila oba zamenjala.

Seme ljubezni napram mlajšemu je pognalo evet. Ta evet je pa hotel starejši utrpati.

To se je tudi Jerneju zdelo. In ko je izprevidel, da je njegove domneve resnične, je pustil mlatic in mlaticino, šel v skrit kot v kašo ter mlo zajokal.

Kako strašno je sovražil svojega brata. On mu je skvaril obraz on je položil temelj njegovi nesreči. Ni ga sicer namenoma ranil — toda ranil ga je in nakazil.

Privoščil bi mu hoditi v gospodski obleki naokoli, privoščil bi mu vse, denar in vse posestvo svojega očeta — in bi mu velikodušno odpustil.

Tega, da se hoče polastiti njegove Marije, mu pa ne bo nikdar odpustil.

Posebno jezen je bil, ker jo je Ciprijan fotografiral. On tega ni znal in tudi ni imela denarja, da bi kupil aparat. Misel, da se je pod Ciprijanovi rokami ustvarila slika ljubljenega dekleta, ga je navdajala z divjostjo.

Najrajši bi bil razbil aparat na drobne koščke. Zakaj mora biti baš on deležen tega trpljenja, ki dosedaj ni nobenemu človeku skri vil niti lasti? Bil je vedno ponižen, z vsakim dober in prijazen.

Pač daj namo je šel Ciprijan v Sames. Zelo skrbno se je oblekel. Nosi lje lahke čevlje in svetle rokavice.

Nesel je sliko gospodični Mariji.

Jerneju so bili naročili, naj pregleda vse pristave in vinograde. Posebno pa vinograde, če bi bilo treba še nje škropiti z modro galico.

Po enem tednu je prišla zopet gospe Kolomer s svojo vnukinjo. Ostali sta več kot dve uri, in pozneje ju je Ciprijan spremljal do mostu.

Izza onega dne so pri Bruskalovih dosti govorili o novih znankah. Stari je hvalil staro, mladi pa mlado. In ko je govoril o nji jdo je nakratko imenoval "Marijo".

— Oče, Marija je izgubila solnčnik. Ti ga nisi našel, kaj ne? O. si ga? To je pa dobro. Tako jutri se peljem s kolesom v Sames. Marija ne more biti brez solnčnika.

Tistega večera se je stari Bruskal kaj zaupno pogovarjal s svojo ženo. To je bilo le redkokdaj in še takrat jo je ponavadi vprašal za svet.

— To bi ne bilo slabo, kaj ne Katarina? — je rekel. — Stara je čisto zanorjena v mlado. Vse ji bo zapustila. — Seveda, seveda, Peter. Seveda — — — seveda — — — kar se tega tiče.

To je bilo ponavadi vse, kar je rekla.

Jernej je nekoč slišal očeta in mater tako govoriti, in zdelo se mu je, kot da se pogovarjata o njegovi smrti.

Torej je le res. Oče in mati skušata poročiti Ciprijana z Marijo.

Jernej je vso noč jokal in škripal z zobmi.

— Saj vas vendar jaz ljubim — je govoril polglasno kot da bi ga morala Marija slišati. In vi ste mene prvega ljubili. Zadnje štiri tedne je moj obraz res nekaj strašnega, toda šeasoma bo vse dobro, gospodična Marija. Sedaj me ni treba gledati, sedaj me poslušajte, kaj vam pravim, da je vaše, edino vaše moje ubogo sree.

Parkrat ji je hotel pisati. Ko je pa napisal pismo, je videl, da ni v njem izražena niti senca njegovih občutkov in da pismo kar mrgoli slovničnih napak. Vse skupaj je strgal in vrget v ogenj.

Zvečer si je pa z odejo zatlačil usta, da bi naglas ne zakričal. Katarina Bruskal je kmalu opazila, da njen sin trpi, pa ni mogla dognati, kaj mu je pravzaprav.

Ljubila ga je, celo bolj ga je ljubila kot Ciprijana. On je bil mlajši, on je bil žrtvovani.

(Dalje prihodnjaj.)

Ko je bilo konec štednje časa

Ko so bile 30. septembra ure pomaknjene nazaj, je solnce prenehalo opravljati za vas težavno delo. Vsed teh dodatnih ur teme, se je pojavila zahteva večje privlačnosti vaše trgovine.

Postavite eno naših novih 300 Watt Standard Lighting Units nad svoja vrata, da vas bodo odjemalci našli.

The New York Edison Company

At Your Service

Installment, Wiring and Fixture Bureau

865 Broadway

Telephone: Snyverant 5680

Izpred sodišča.

Štiri bale so vozili

notedški fantje in zbrali precej- njo svotico za pijačo. V nedeljo 2. julija so se zbrali pri Vavkeovi gospodinji in jo prosili, če smejo pri nji prirediti domačo zabavo plesom, kar jim je žena tudi do- volila. In pili so fantje, pili in ple- ali in zbralo se je pri Vavku tu- ti mnogo sosedov. Prišli so tja tudi orožniki, ki so s fanti bali- ali in bila je vesela in živahna vedelja. Proti večeru je večina ve- le družbe odšla in vse bi bilo do- ro, da se ni preselilo kakih 30—40 fantov v sobo, kjer so nadalje- vali veselo pirovanje. Ta zabava pa se je končala s prepričom in le- nalo je manjkalo, da ni padlo več- artev. Ker fantje niso te domače prireditve, dasi je bila v zasebni hiši, prijavili in plačali veselice- na davka, je prišla okrog pol 12. ure orožniška patrulja in zahte- vala, da se fantje mirno razidejo. To pa kot občajno fantom ni bilo po volji in ker so bili že precej vi- njeni, so se orožnikom uprli. Po- stali so pa precej surovi, padale so žaljive besede, celo grožnje, za- navljive in posvke in prvi povod za nadaljni posretni preprij je bil a, da so orožniki aretirali 2 naj- mujsa razgrajca brata Alojzija in Jožeta Logarja. To je fante raz- aurilo tako, da so se dogovorili in navdali na orožniško postajo, ki je takoj nasproti Vavkove hiše, tar je bilo za fante v tem slučaju jako neugodno. Jasno, da so šli fantje v gruče iz gostilne, go- to, da razjarjeni vsled aretacije lveh tovarišev in pijani niso baš epo govorili, in to je bilo obtežil- so pri razpravi. Na obtožni klopi pred ljubljanskim sodiščem so bi- li: brata Alojzij in Jožef Logar, France Rupnik, Jakob Logar, Ja- kob Mešart, Karel in France Na- gode, Janez Zagoda, Leopold Gru- ken, France Brus, Janez in Ignac Brencič, Jožef Rupnik in Jakob Labrovšek. Obtoženi so bili, da so hoteli osveboditi aretirana tova- riša in so v to svrhu napadli ob- toženi s poleni in strnjjenih vrstah orožniško postajo ter na nedosto- jen način posvali orožnike in na pomoč došle finančne paznike. Fantom pa se ta napad ni posrečil n dasi je padel en strel, se ni pri- petila nobena nesreča. Obsojeni so bili: Alojzij Logar na 3 tedne, Jo- žef in Jakob Logar vsak na 14 dni zapora, France Rupnik na 1 teden, France Nagode na 10 dni in Leo- pold Gruken na 4 dni zapora. Vsi stali pa so bili, ker se jim krivda ni mogla dokazati, oproščeni. Tak je bil žalosten konec veselega pi- rovanja v Hotedriščah.

Bakostne kure.

Ana Rovškova, doma od Sv. Valentina, si je oskrbela, kakor pa trdijo baje samo hudobni so- sedje, za binkoštno praznike tam- nekje na oni strani domače vasi 5 repih kuric. Skrila jih je pod stre- ho in jih o prazniških vsak dan klala in pekla. Večkrat ji je po- magal tudi njen sinček, ki pravi, da je mama kuro klala, on pa je je držal za rep. Nerodno pa je bi- lo za ženo, da je otrok po svoji otročji navadi pravil sosedom o binkoštnem pirovanju in o kurah z podstrehe. Zvedelo se je in že- na je bila obsojena na 5 dni za- pora in mora plačati kure. — Pri- tožila pa se je in ugotavljala, da je vse, to izmišljeno in da je zlob- na sosed, s katero se je že prav- dala, otroku dala kos kruha in ob- ljubila uro, če pove to povestico o kurah tudi drugim. Ponovila se je ohranjava, slišanih je bilo

vodja južne železnice v Ljubljani, znani komunist Mareel Žorga, ki je hujškal zborovalce proti seda- njemu državnemu redu z beseda- mi: "Potrebno je, da nastopijo re- volutionarne mase. Samo te bi- megle kaj dočeti, če tudi z živa- mi. S terorizmom in nasiljem naj- se izpremeni politični red v drža- vi, kakor se je zgodilo na vzhod- du." Žorga je bil radi teh besed obtožen po zakonu za zasčito dr- žave. Na razpravi, ki se je vršila dne 29. oktobra pred mariborskim okrožnim sodiščem, je vladni za- topanik Lipuš izjavil, da je radi imenovanih besed nastalo med zborovalci tako veliko razburje- nje, da je moral shod, ki ga je vo- diel občinski svetnik Balun, raz- pustiti. Žorga je pri razpravi za- nikal, da bi govoril inkriminirane besede. Senat ga je obsodil na 6 mesecev poostrelega zapora ter na povračilo stroškov.

Tat v samostanu

V frančiškanskem samostanu je shranil neki duhoven svetogorske- ga zavoda več cerkvenih stvari. Do teh stvari je prišel neki kro- jaški vajence, doma iz Tržica, in je vzel namizni oltarski prt, čip- ke za oltar, ciborij in dva medena poniklana svečnika v skupni vred- nosti 3700 Din. Dečko je tatvino jokaje priznal in prosil odpusča- nja. Dobil je 6 tednov ječe.

Krščen z rdečo zastavo.

V sovjetski Rusiji imajo starši svobodo, da krstijo otroke kakor hočejo in jim dajejo poljubna i- mena. Neki delavec je dal svoji hčeri pri krstu ime Oktobrina v počastjenje revolucije iz oktobra 1917. Te dni je neki delavec da- izvršiti krst, kakor ga je predlagal tovariš Trockij. Duhovnika je na- domestil predsednik obratnega sveta in otrok je bil blagoslovljen z rdečo zastavo in ne s "simboli brezverstva". Dobil je ime Ljenu.

Izšel je

"Slovensko-Amerikanski Koledar" za leto 1924.

Knjiga je znanstvene, poučne in zabavne vse- bine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem poučila.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR JE : KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST. :

NAROČITE GA ŠE DANES.

Cena s poštnino 40 centov.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Izšla je nova izdaja

'PESMARIGA GLAZBENE MATICE'

Zbori za štiri moške glasove.

Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami:

1. Na dan; 2. res očeni bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pe- sem; 5. Vavolec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovanosti; 10. Tihl veter od morja; 11. Še ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solnčice; 14. Lah- ko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanica; 17. Vabilo; 18. Pa- stirček; 19. Rožmarin; 20. Cerkevica; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danica; 24. Savska; 25. Obleček; 26. Planinska roža; 27. Hercegovska; 28. Ljubzen in pom- lad; 29. Rožica i slavulj; 30. Naša svezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Na groblju; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Ustlaji nas; 39. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Ob- laček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobo- va; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokala; 49. Jas bi rad ra- dečih rož; 50. Zdravica; 51. V uraku; 52. Lepa naša domovi- na; 53. Vigred se povrne; 54. Vinaka; 55. Oj dekle, kaj s tak- zalostna; 56. Slanica; 57. Oj, te mlinar; 58. Poljam v ruto; 59. Slovenec, Srb, Hrvat; 60. Naša svezda; 61. V slovo; 62. Is- gubljeni cvet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira pra- vični; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Sloven! 71. Do- morini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotniška pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krassen; 77. U- bod; 78. Večer na Savi; 79. Zrinsko, Frankopanska; 80. Što- čutiš, Srbije tužni; 81. Pohratimlja; 82. Pomlad in jesen; 84. V tihl noč; 85. Milica; 86. Njoi; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva- milice slonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94. Strunam; 95. Pro- šnja; 96. V ljubem si ostala kraji; 97. Pod oknom; 98. Lju- bezen in pomeni; 99. Lahko noč; 100. Razstank; 101. Svr- čanje; 102. Tam, gdje stoj; 103. Prejčje

Cena s poštnino \$3.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street

New York

Mretanje parnikov - Shipping News

24. novembra:	Majestic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Ohio, Cherbourg, Hamburg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; New Amsterdam, Bourgne; Tyrrenia, Cherbourg.	Muenchen, Bremen; Lapland, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.	
27. novembra:	Berengaria, Cherbourg.	13. decembra:	George Washington, Cherbourg, Bremen; Hansa, Hamburg.
28. novembra:	Pres. Garfield, Cherbourg.	14. decembra:	Andania, Cherbourg.
30. novembra:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Mongolia, Hamburg.	15. decembra:	Majestic, Cherbourg; Derfflinger, Bremen.
1. decembra:	President Wilson, Trst.	19. decembra:	Pres. Monroe, Cherbourg; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Veendam, Boulogne.
1. decembra:	Leviathan, Cherbourg; La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg.	20. decembra:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
5. decembra:	Pres. Folk, Cherbourg, Bremen; Pres. Arthur, Bremen; Bremen, Bremen; Colombo, Genoa.	22. decembra:	Berengaria, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen; Albaut, Cherbourg; Seidlitz, Bremen.
6. decembra:	Thuringia, Hamburg; Minnekahda, Cherbourg, Hamburg.	26. decembra:	Chicago, Havre; Pres. Van Buren, Cherbourg; Canopic, Cherbourg, Hamburg.
7. decembra:	America, Genoa.	27. decembra:	Westphalia, Hamburg; York, Bremen.
8. decembra:	Aquitania, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen; Rotterdam, Boulogne.	28. decembra:	Martha Washington, Trst.
11. decembra:	Suffren, Havre.	29. decembra:	La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; New Amsterdam, Boulogne.
12. decembra:	Paris, Havre; Pittsburgh, Cherbourg, Hamburg; Pres. Adams, Cherbourg.		

HITRA POTNIŠKA SLUŽBA OD NEW YORKA DO TRSTA (prako Genova)

Najboljša in najkrajša pot po Sredozem- skem morju z našimi veličastnimi parniki, COLOMBO ... 5. dec. ... 29. jan. AMERICA ... 7. dec. ... 9. aprila. "DULIO ... 8. jan. ... 16. febr. TAORMINA ... 22. mar. ... 30. apr. "Največji in najhitrejši parnik na olje za Sredozemsko morje.

Udobne kabine tretjega razreda s 2, 4 in 6 posteljami za družine in ženske. Pri okušanju obedih je vino brezplačno. Za podrobnosti vprašajte našega agenta v vašem mestu ali pa naravnost pri

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
Italia-America Shipping Corporation
1 State Street General Agent New York
Naši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Beograd in njene podružnice

French Line

New York, Plymouth, Havre, Paris
PARIS ... 12. decembra
New York, Havre, Paris
ROCHAMBEAU ... 24. novembra
LA SAVOIE ... 1. decembra
SUFFREN ... 11. decembra
New York, Vigo (Spain), Bordeaux
LA BOURDONNAIS ... 27. nov.
Filijske zvezde, lokalni agenti ali pa glavni sind: 19 STATE STREET, NEW YORK

Naznanilo.

Rojakom v Duluth-u in že- leznem okraju Minnesote naznanjam, da sem odprl moj urad na 215 Torrey Building, Duluth, Minn., kjer sem na razpolago ro- jakom v vseh zadevah.
GEO. L. BROZICH.

POTOVALNI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašteni nabirati na- ročnine za "Glas Naroda", so: Joseph Černe, Anton Simič in Joseph Smazel. Upravišništvo.

Rad bi izvedel za naslove mojih prijateljev IGNACIJA DOMIN- CO, FRANKA NOVAK, JOSI- PA SOCK, FRANKA HEBAR in ALOJZIJA MARINICH, vsi doma od Velike Nedelje na Sp. Stajerskem. Ako kateri rojakov ve za naslov gorji navedenih, naj mi naznači, za kar bom zelo hvaležen; če pa kateri ta poziv sam bere, naj se mi oglasi na na- slov: Frank Hergula 504 Broad- way, Astoria, New York.
(23-26-11)

Iščem JAKOBA KOVAČ, po do- znače Adamov. Prosim, da mi pošlje svoj sedanjí naslov, ker mu imam nekaj važnega sporo- čiti. V slučaju, da sam ne bere, prosim rojake, da ga opozorijo na ta oglas. — Frank Prudič, Camp 25, Linwood, W. Va.
(23-24-11)

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove

Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebu- je 103 najboljših in najnovejših pesmi z notami.

Cena s poštnino \$3.00.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Božična odplutja v Jugoslavijo

ZA BOŽIČ bodo posebna odplut- ja. LEVIATHAN bo odplul 1. decem- bra. PRESIDENT ARTHUR 5. decem- bra. — GEORGE WASHINGTON pa 12. decembra iz New Yorka. Tudi druga odplutja. Preskrbljene so dobre zvezde z Jugoslavijo preko Bre- men ali Cherbourg. Uživajte udob- nosti potovanja na ameriških vlad- nih parnikih: velike kabine; zakons- ki pari in družine potujejo v po- sebnih prostorih; prostorni prome- nadi krov; postrežba uljudnih stre- žajev; izvrstna in raznolika hrana.

United States Lines
45 Broadway New York City
Lokalni zastopniki v vseh mestih.
Upravišitelji za
U. S. SHIPPING BOARD

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

K DOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi pripravimo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki se niso ameriški dr- žavljan, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svoje iz- starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svoja iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Ju- goslovanska letna krovta znaša 6426 novih priselencev. Za potne stroške izplačuje po na- šem naročilu JADRANSKA BAN- KA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

POTREBUJEM

ljudi za delo v šumi. Jaz sem se spet vrnil nazaj na Camp 57 ka- kor sem bil in bi želel, da pridejo vsi fantje nazaj, ki so že pri meni delali. Jaz sem skrbel, da bo za vse prav. — Frank Lonehar, Box 73, Camden on Gauley, W. Va.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi

v "Glas Naroda".

RAVNOKAR JE IZŠLA

VAJVEČJA ARABSKA

SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovanja izdaja. Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St.

New York City, N. Y.